Zámer národného projektu[1]

Názov národného projektu (ďalej aj „NP“):

Komplexný systém podpory marginalizovaných rómskych komunít prostredníctvom misijno-pastoračných centier (ďalej len „NP MPSC“).

Žiadateľ[2]:

Obchodné meno/názov	Úrad vlády Slovenskej republiky / Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
Právna forma	Ústredný orgán štátnej správy SR
Sídlo	Námestie Slobody 1, 813 70 Bratislava
IČO	00151513

Poskytovateľ: Úrad vlády SR

Partner, ktorý sa bude zúčastňovať na implementácii aktivít NP (ak je to relevantné)

Obchodné meno/názov	n/a
Právna forma	
Sídlo	
IČO	
Zdôvodnenie potreby partnera NP[3]	
Kritériá pre výber partnera[4]	
Má partner jedinečné postavenie na implementáciu týchto aktivít? Ak áno, na akom základe?	

V prípade viacerých partnerov, doplňte údaje za každého partnera.

Sumárne informácie o NP

Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR)	5 293 971,26
Miesto realizácie projektu (na úrovni kraja, resp. celé územie Slovenskej republiky)	Všetky kraje okrem bratislavského samosprávneho kraja
Identifikácia hlavných cieľových skupín (ak relevantné)	• Obyvatelia marginalizovaných rómskych komunít (ďalej aj ako „MRK“) • obyvatelia v sídlach s prítomnosťou MRK
Projekt so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity[5]	áno

[1] Formulár zámeru NP predstavuje minimálny obsahový štandard, ktorý je poskytovateľ oprávnený dopĺňať a rozširovať na základe svojich potrieb.

[2] Uviesť aj názov sekcie, ak je to relevantné. Žiadateľom je osoba, ktorá žiada o poskytnutie príspevku do nadobudnutia účinnosti zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku alebo právoplatnosti rozhodnutia podľa § 13 ods. 2 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, alebo osoba, ktorá predkladá zámer NP.

[3] Pod partnerom sa rozumie partner ako je definovaný v § 3, písm. t) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[4] Uveďte, na základe akých kritérií bol partner vybraný, alebo ak boli kritériá zverejnené, uveďte odkaz na internetovú stránku, kde sú dostupné. Ako kritérium pre výber partnera môže byť tiež uvedená predchádzajúca spolupráca žiadateľa s partnerom, ktorá bude náležite opísaná a odôvodnená, avšak nejde o spoluprácu, ktorá by v prípade verejných prostriedkov spadala pod pôsobnosť zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

[5] Zo zoznamu sa vyberie:

- "**áno**" v prípade, ak sa projekt plánuje realizovať výhradne v lokalitách Atlasu rómskych komunít a bude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,

Začlenenie národného projektu v štruktúre Programu Slovensko[6]

Cieľ politiky súdržnosti[7]	4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv
	Vyberte položku.
	Vyberte položku.
Priorita	4P6 Aktívne začlenenie rómskych komunít
	Vyberte položku.
	Vyberte položku.
Špecifický cieľ	S0 (J) ESO 4.10 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia
	Vyberte položku.
	Vyberte položku.
Opatrenie (ak relevantné)	Vyberte položku.
	Vyberte položku.
	Vyberte položku.
Súvisiace typy akcií[8]	• Podpora preventívno-informačných programov smerujúcich k zvýšeniu občianskej zodpovednosti a zlepšeniu občianskeho spolunažívania • Podpora vzájomného učenia, desegregácie a súdržnosti (opatrenia protirómskemu rasizmu) • Podpora aktivizácie a rozvoja pracovných zručností obyvateľov MRK

Zákonné požiadavky

§ 23 ods. 3 zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

1. Dôvod určenia prijímateľa NP[9]

Jednoznačne a stručne zdôvodnite výber prijímateľa NP ako jedinečnej osoby oprávnenej na realizáciu NP (napr. odkazom na Program Slovensko, v ktorom je priamo uvedený prijímateľ; odkazom na platné predpisy, podľa ktorých má prijímateľ osobitné, jedinečné / unikátne kompetencie na implementáciu aktivít NP priamo zo zákona; odkazom na národnú stratégiu, ktorá odôvodňuje jedinečnosť prijímateľa NP a pod.).

- "**nie**" v prípade, ak sa projekt neplánuje realizovať v lokalitách Atlasu rómskych komunít a nebude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,
- "**čiastočne**" v prípade, ak sa celý projekt, resp. aj časť projektu plánuje realizovať v lokalitách Atlasu rómskych komunít a nebude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,
- "**nepriamo**" v prípade, ak sa:
  - projekt plánuje realizovať bez potreby sledovať prepojenie na lokality Atlasu rómskych komunít 2019 a jeho následných aktualizácií, čiastočne bude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity a realizácia projektu predpokladá vplyv aj na marginalizované rómske komunity – tento vplyv sa bližšie uvádza v rámci rámcového popisu projektu.
  - projekt plánuje realizovať bez potreby sledovať prepojenie na lokality Atlasu rómskych komunít 2019 a jeho následných aktualizácií, nebude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity, ale realizácia projektu môže mať vplyv aj na marginalizované rómske komunity.

[6] V prípade zámeru NP, ktorý sa plánuje financovať z viacerých cieľov politiky súdržnosti / priorít / špecifických cieľov / opatrení sa vyberú zo zoznamu viaceré položky.
Zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Rámec implementácie fondov a metodický dokument č. 2 riadiaceho orgánu pre Program Slovensko neobmedzujú, resp. nevylučujú možnosť spojiť dva schválené zámery národných projektov do jednej výzvy, resp. na jeden schválený zámer národného projektu vyhlásiť dve výzvy na predloženie národných projektov. V takýchto prípadoch bude riadiaci orgán posudzovať výzvu tak, aby boli splnené všetky parametre schváleného/schválených zámeru/zámerov národného projektu berúc na zreteľ povolené odchýlky.

[7] V prípade Fondu na spravodlivú transformáciu sa vyberie "-".

[8] V súlade s informačným monitorovacím systémom.

[9] V prípade, ak ide o prijímateľa, ktorý nie je určený v Programe Slovensko, alebo ktorého kompetencie nevyplývajú z osobitných predpisov podľa zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, príslušná komisia pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko schválením zámeru NP schvaľuje aj prijímateľa NP. V opačnom prípade sa prijímateľ NP neposudzuje.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ďalej len „ÚSVRK“) ako integrálna súčasť Úradu vlády Slovenskej republiky (ďalej aj “ÚV SR”) je poradným orgánom vlády SR, ktorému v súlade so svojim štatútom vyplýva kompetencia plniť úlohy zamerané na riešenie záležitostí rómskych komunít, realizovať systémové opatrenia na zlepšenie postavenia obyvateľov rómskych komunít a ich integráciu do spoločnosti, osobitne v oblasti tvorby, realizácie a koordinácie efektívnejších politík a realizácie systémových opatrení (komplexná pastorácia Rómov[10]), zameraných na prevenciu sociálneho vylúčenia rómskych komunít a podporu ich začleňovania do spoločnosti.

Z titulu svojho postavenia a organizačného zabezpečenia výkonu činností zastáva ÚSVRK strategickú pozíciu v oblasti tvorby, realizácie a monitorovania inkluzívnych politík na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni. Na medzinárodnej úrovni plní úlohu národného kontaktného bodu vo vzťahu k monitorovaniu a hodnoteniu plnenia cieľov a opatrení definovaných v Európskom rámci pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov. Dôvodom určenia ÚV SR/ÚSVRK, v zmysle Partnerskej dohody Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, ako prijímateľa je odborná znalosť problematiky, prostredia cieľových komunít, aktívna spolupráca s miestnymi samosprávami, mimovládnymi organizáciami a zainteresovanými inštitúciami, a skúsenosti z prípravy a implementácie operácií financovaných z prostriedkov Európskych spoločenstiev a Európskej únie v rámci programových období 2007 - 2013 a 2014-2020 a odborných administratívnych kapacít. Jednou z kľúčových a jedinečných úloh ÚSVRK je monitoring plnenia Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 (ďalej len “Stratégia 2030”).

2. Odôvodnenie využitia národného projektu

Vysvetlite, prečo je nevyhnutné realizovať NP, prípadne ako budú využité výstupy projektu.

ÚSVRK v rámci národného projektu prispieva k napĺňaniu špecifického cieľa ESO4.10 v Programe Slovensko, ktorého zámerom je podporovať sociálno-ekonomickú integráciu marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia, pretože v lokalitách s prítomnosťou MRK absentuje komplexný a stabilný prístup pri riešení socio-ekonomickej situácie obyvateľov.

Pre ÚSVRK ide o realizáciu pilotného projektu na základe nižšie uvedených východísk zdôvodňujúcich výnimočnosť siete SKCH (Slovenská katolícka charita a zapojené diecézne charity) ako užívateľov:

Stabilné a dlhodobé pôsobenie misijno-pastoračných centier (ďalej len “MPSC”) a pastoračných pracovníkov v MRK je na Slovensku **unikátne a plní aj úlohu distribútora pre ďalšiu prácu profesionálnych intervencií a prevenčných programov**, čím tvorí neoddeliteľnú súčasť **komplexnej integrácie a inklúzie cieľovej skupiny**. Problém sociálnej inklúzie, ktorý sa týmto jedinečným spôsobom snaží riešiť navrhovaný NP MPSC sa **opiera o viac ako 30 ročnú prax misijno-pastoračnej práce v MRK a 4 roky realizácie projektov činnosti MPSC v MRK cez činnosť pastoračných pracovníkov** (potvrdzujú ju aj výsledky vedeckej štúdie s názvom “Boh medzi bariérami - Sociálna inklúzia Rómov náboženskou cestou (ďalej aj „štúdia SIRONA 2010“), ktoré ďalej konkrétne opisujeme, a ktorá dokazuje, že sociálna inklúzia Rómov s viditeľnými výsledkami prebieha práve aj zahrnutím náboženskej stránky).

Spôsob realizácie aktivít NP so zameraním na **integrálny osobnostný rozvoj a aktivizáciu členov MRK** s využitím siete MPSC a práce pastoračných pracovníkov, je inovatívny prístup, ktorého dlhodobým cieľom je, aby bolo čo **najviac jednotlivcov schopných (bez externej pomoci) sa postarať o seba, svoje rodiny a zapájať sa do života spoločnosti**.

Dlhodobé skúsenosti užívateľov NP MPSC, ktorými sú regionálne charity ako členovia Slovenskej katolíckej charity (ďalej len “SKCH”), ktorá je najväčším neverejnými poskytovateľom sociálnych služieb na Slovensku zriadeným Konferenciou biskupov Slovenska (ďalej len “KBS”) vytvárajú predpoklad a poskytujú projektu zázemie pre implementáciu efektívnym spôsobom. Zároveň sa vytvára **synergia**

[10] **Pastorácia** je služba ľuďom a môže spočívať v pomoci, ako pri hľadaní či upevňovaní viery, tak pri riešení najrôznejších životných situácií. Čo je **pastorácia Rómov**? - Ide o špecifickú pastoráciu konkrétnej marginalizovanej skupiny, v tomto prípade Rómov, prispôsobenú ich vlastnej kultúre a špecifikám. Zahŕňa celý súbor rôznych aktivít, smerujúcich k duchovnému a kultúrnemu pozdvihnutiu života Rómov. Tieto aktivity môžeme zhrnúť do troch základných skupín, ktoré sú vzájomne prepojené.

dopĺňajúca misijno-pastoračnú činnosť o charitatívnu činnosť (podpora sociálneho začlenenia, integráciu). Výhradné postavenie týchto organizácií v misijno-pastoračnej a charitatívnej oblasti z nich vytvára unikátnych realizátorov misijno-pastoračnej činnosti v MRK na národnej úrovni, keďže ide o subjekty s dlhoročnou skúsenosťou, dostatočnou personálnou a organizačnou kapacitou, vrátane prítomnosti v teréne a odbornosťou v metóde, obsahu a štýle činnosti.

Unikátny prístup siete SKCH k pôsobeniu v MRK je založený na nasledovnom:

- viac ako 60% zamestnancov projektu boli doposiaľ Rómovia (predpoklad nárastu v rámci NP);
- 100% zamestnancov projektu má predchádzajúcu dobrovoľnícku skúsenosť práce s MRK;
- rozsiahla dobrovoľnícka základňa - jednou z hlavných čŕt misijno-pastoračnej práce je výchova k dobrovoľníctvu - nezištne ponúknuť svoje dary/talenty/schopnosti pre svoju komunitu. V jednotlivých lokalitách sa do dobrovoľníckej činnosti zapája viac ako 230 dobrovoľníkov;
- dlhodobá a systematická príprava potenciálnych zamestnancov projektu - prípadní zamestnanci projektu nebudú náhodní účastníci výberových konaní, ale primárne vybratí z radov dobrovoľníkov, ktorí majú skúsenosť s prácou s/v MRK.

3. Zdôvodnenie vylúčenia „súťažného postupu“ výberu projektu prostredníctvom výzvy

Zdôvodnite, prečo je vhodnejšie realizovať NP ako využitie „súťažného postupu“ prostredníctvom výzvy (napr. porovnanie oboch spôsobov realizácie projektu, efektívnejšie a hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov, efektívnosť služby poskytovanej cieľovej skupine, zabezpečenie štandardov kvality a pod.).

Primárnym dôvodom realizácie projektu formou NP je jeho vecné zameranie, charakter aktivít, ich celospoločenský záber a predpokladaný dopad na celé územie SR. Vzhľadom na povahu pomoci a hlavné cieľové skupiny je najefektívnejším spôsobom realizovať projekt formou NP, ktorý dáva predpoklad na jednotnú koordináciu pre všetky zapojené subjekty a vytvára vhodné prostredie pre aplikáciu jednotných prístupov a postupov v oblasti odborného-koordinačného vedenia a riadenia prostredníctvom zapojených organizácií.

Sekundárnym dôvodom realizácie projektu formou NP je **jedinečnosť práce účelových zariadení cirkvi v prostredí MRK** (pozn. SKCH a diecézne charity) , ktoré prostredníctvom MPSC a pastoračných pracovníkov dlhodobo pôsobia v MRK a svojou stabilnou a systematickou činnosťou pomáhajú cieľovej skupine zapojiť sa do komplementárnych NP vrátane odborných intervencií (terénna sociálna práca, komunitné centrá a pod.).

Realizáciou aktivít zameraných na zlepšenie sociálno-ekonomickej integrácie rómskych komunít formou dopytovo-orientovaných projektov môže vzniknúť riziko nedosiahnutia očakávaného dopadu a výsledkov vzhľadom na veľkosť cieľovej skupiny, obsah a objem cieľov, aktivít a činností aj vzhľadom na ich krátkodobú realizáciu a absenciu kontinuálnej nadväznosti.

Oproti dopytovo-orientovaným výzvam (ďalej len “DOV”) NP MPSC predpokladá na území všetkých zapojených MPSC **jednotné usmerňovanie, riadenie, koordináciu, overovanie a hodnotenie aktivít** a zároveň zvyšuje šance k zachovaniu **komplexného integrovaného prístupu** a k jeho pozitívnemu dopadu. Kontinuálne nadväzuje na dlhodobú prítomnosť a prácu pastoračných a misijných pracovníkov v konkrétnych rómskych komunitách. Významným nástrojom k dosiahnutiu účelu NP MPSC je najmä **metodika misijno-pastoračnej činnosti**[11], **aparát skúsených zamestnancov** (z ktorých väčšina pochádza priamo z týchto marginalizovaných lokalít) poskytujúcich pastoračnú prácu zameranú na rómske komunity, MRK a na celú sídelnú komunitu obce.

Forma NP v porovnaní s DOV taktiež predstavuje zníženie administratívnej záťaže (jedno konanie o žiadosti o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „ŽoNFP“), zníženie

[11] https://romovia.kbs.sk/uploads/kcfinder/files/Lebo%20n%C3%A1s%20poh%C3%BDna%20l%C3%A1ska%20-%20Komplet.pdf

implementačnej náročnosti a pod.), možnosť flexibilnejšie reagovať na potreby užívateľov a cieľovej skupiny, rýchlejšia a efektívnejšia realizácia jednotlivých aktivít projektu.

4. Uplatnenie princípu partnerstva pri príprave zámeru národného projektu:

V prípade uplatnenia princípu partnerstva pri príprave zámeru NP[12] podľa článku 8 NSU, uveďte v tejto časti informáciu o partneroch, ktorí sa na jeho príprave podieľali.

Za partnerov zapojených do prípravy zámeru národného projektu sa považujú:

- *regionálne, miestne, mestské a ostatné orgány verejnej správy;*
- *hospodárskych a sociálnych partnerov;*
- *subjekty, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť;*
- *v náležitom prípade výskumné organizácie a univerzity.*

Ak nezapojíte do prípravy zámeru NP niektorého z partnerov podľa článku 8 nariadenia o spoločných ustanoveniach[13], zdôvodnite ich nezapojenie. V prípade, ak ste princíp partnerstva pri príprave zámeru NP uplatnili, uveďte informáciu zapojení v tejto časti.

Z dôvodu zabezpečenia jednotného koordinovania aktivít osobnostného rozvoja a sociálno-ekonomickej integrácie MRK nevzniká potreba zapojenia partnerov do realizácie aktivít národného projektu. Do realizácie aktivít NP budú ako užívatelia[14] zapojené vecne príslušné charity.

Popis národného projektu

5. Východiskový stav

a. Uveďte východiskové dokumenty na regionálnej, národnej a európskej úrovni, ktoré priamo súvisia s realizáciou NP:

Zámer NP je vypracovaný v súlade s legislatívou a strategickými dokumentmi na medzinárodnej a národnej úrovni, ktorá rieši problematiku sociálnej inklúzie, predchádzaniu chudoby, predchádzania diskriminácie a zabezpečenia rovnakého zaobchádzania.

Východiskové medzinárodné dokumenty a relevantné záväzky:

Európske dokumenty:

- Odporúčanie Rady z 12. marca 2021 o rovnosti, začleňovaní a účasti Rómov (2021/C 93/01) https://op.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/05c5aac3-8855-11eb-ac4c-01aa75ed71a1/language-sk
- Strategický rámec EÚ pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030, Európska komisia 2020 https://commission.europa.eu/publications/new-eu-roma-strategic-framework-equality-inclusion-and-participation-full-package_sk

Strategické dokumenty na národnej úrovni:

- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 https://rokovania.gov.sk/RVL/Material/25860/1
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030 - dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030 https://mirri.gov.sk/wp-content/uploads/2021/01/SLOVENSKO-2030.pdf

[12] Zapojenie, resp. nezapojenie partnera ako je definovaný v § 3, písm. t) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov do implementácie projektu nie je predmetom vypĺňania tejto časti zámeru NP.

[13] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia (ďalej len „NSU“).

[14] V zmysle §3, písm. u) zákona 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je "**užívateľom osoba, ktorej prijímateľ** alebo partner poskytuje finančné prostriedky z príspevku **na základe predchádzajúceho súhlasu poskytovateľa a v súlade so zmluvou uzavretou medzi prijímateľom a užívateľom** alebo partnerom a užívateľom alebo iným obdobným právnym vzťahom medzi prijímateľom a užívateľom alebo partnerom a užívateľom,".

- Akčný plán Európskeho piliera sociálnych práv (ďalej len „AP EPSP“)
  https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/sk/
- Národná rámcová stratégia podpory sociálneho začlenenia a boja proti chudobe
  https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/chudoba/narodna-ramcova-stratogia-podpory-socialneho-zaclenenia-boja-proti-chudobe_aktualizacia.pdf

b. Uveďte predchádzajúce výstupy z dostupných analýz, na ktoré nadväzuje navrhovaný zámer NP (štatistiky, analýzy, štúdie, a pod.):

- Vedecká štúdia s názvom „Boh medzi bariérami – Sociálna inklúzia Rómov náboženskou cestou” (štúdia SIRONA 2010)
  https://romovia.kbs.sk/sekcia/home/vyskum-sav-o-pastoracii-romov

Navrhovaný NP MPSC nadväzuje na výsledky vedeckej štúdie SIRONA 2010 z roku 2010, zrealizovanej Ústavom etnológie SAV v rámci **výskumného projektu** zameraného na **mapovanie vplyvu pôsobenia náboženských misií na sociálnu inklúziu Rómov na Slovensku** (projekt Výskum sociálnej inklúzie Rómov náboženskou cestou, štúdia SIRONA 2010).

Vedecká štúdia potvrdzuje, že sociálna inklúzia Rómov s viditeľnými výsledkami prebieha práve osobnou cestou. Začleňovanie Rómov prostredníctvom osobných vzťahov založených na rovnocennom partnerstve, ktoré je základným pracovným nástrojom pastoračných pracovníkov, sa zameriava na zmenu vnútri samotného človeka, ktorý mení vnímanie seba samého a pozitívne sa stavia k potrebám spoločnosti. Uvedomujúc si potrebu komplexnej práce s ľuďmi vo vylúčených komunitách po stránke náboženskej, duchovnej, duševnej, vedomostnej, sociálnej a kultúrnej, sa v rámci MPSC a pôsobenia pastoračných pracovníkov zameriavame na dlhodobé pôsobenie v MRK, ktoré chceme aj v rámci tohto NP MPSC ďalej prehlbovať, rozširovať a profesionalizovať.

Hlavným výsledkom tejto vedeckej štúdie je, že **sociálna inklúzia Rómov s viditeľnými výsledkami prebieha práve aj zahrnutím náboženskej stránky pôsobenia**. Kľúčové výsledky sú:

1. Vďaka **osobnej zmene**, ktorej súčasťou je aj duchovná zmena, dochádza aj **k sociálnej zmene**: t.j. k širokospektrálnej zmene sociálnych návykov a správania sa jednotlivcov, respektíve určitej skupiny.
2. Táto osobná zmena má vysoký potenciál produkovať **stabilnú sociálnu zmenu v sociálne vylúčených lokalitách**, ktorú všetci zainteresovaní aktéri vnímajú ako pozitívnu.
3. Pozitívne vnímaná sociálna zmena má vysoký potenciál **sociálnej inklúzie** (za podmienok relatívne nízkych počiatočných finančných a personálnych vstupov) a je tiež **vstupnou bránou pre prípadné ďalšie odborné intervencie realizované v MRK**.
4. Pozitívna **zmena bola reflektovaná všetkými aktérmi** (Rómovia, samospráva, nerómski spoluobčania, pastori a pod.). Zároveň má táto zmena vysoký potenciál sociálnej inklúzie, nakoľko u zapojených rómskych občanov (väčšinou z MRK) dochádza k **nárastu pozitívnych sociálnych zručností a kompetencií** za súčasného poklesu takých modelov sociálneho správania, ktoré majoritná spoločnosť vníma ako negatívne.
5. Nadobudnuté sociálne zručnosti a kompetencie majú **trvalý charakter**. Aktéri ich nestrácajú ani v prípade vystúpenia, či pasivite v rámci náboženského zoskupenia. Z uvedeného vyplýva, že tento aspekt je neoddeliteľnou a dôležitou súčasťou inklúzie, no nie je jeho prioritou.
6. Nenásilným a prirodzeným zapojením Rómov do lokálnych náboženských skupín **sa mení povaha ich sociálnych sietí, i kvalita ich sociálneho kapitálu**. Oba tieto faktory sú mimoriadne dôležité najmä v situácii nedostatku ekonomického kapitálu (finančné zdroje, možnosť zamestnať sa a pod.), s akou sa bežne stretávame práve v sociálne vylúčených rómskych komunitách.
7. Z hľadiska stability tejto sociálnej a osobnej zmeny je ideálne, ak prebieha na **komunitnej/ kolektívnej úrovni**.

Medzi **najúspešnejšie indikátory sociálnej inklúzie** patrili podľa zistení kvalitatívneho výskumu štúdie SIRONA 2000 **obmedzenie závislosti od návykových látok, výrazné zníženie miery drobnej**

kriminality a zníženie miery zadlženosti u tých Rómov, ktorí sa zapojili do aktivít MPSC v rámci pôsobenia pastoračných pracovníkov v MRK.

Najúspešnejšie indikátory sociálnej inklúzie (náboženskou cestou)

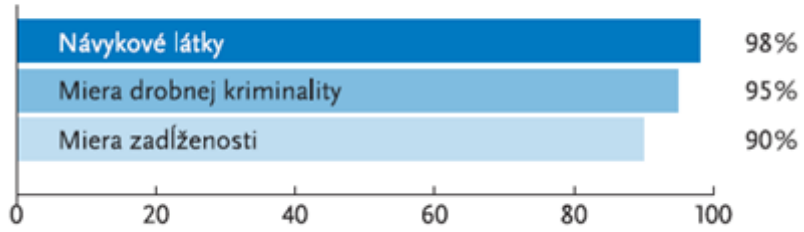

(Spracované na základe materiálov z výskumu SIRONA 2010.)

Súbor štyroch nadväzujúcich projektov realizovaných v rokoch 2020 - 2024 Konferenciou biskupov Slovenska (KBS) a Slovenskou katolíckou charitou (SKCH):

- Uznesenie vlády SR 105/2020 - Pilotný projekt pastoračnej práce v rómskych komunitách;
- Uznesenie vlády SR 63/2022 - Projekt misijnej pastoračnej práce v rómskych komunitách;
- Uznesenie vlády SR 825/2022 - Projekt misijnej pastoračnej práce v rómskych komunitách;
- Uznesenie vlády SR 40/2024 - Projekt misijných pracovísk v rómskych komunitách (realizovaný SKCH).

Navrhovaný NP MPSC priamo nadväzuje na súbor uvedených projektov finančne podporených vládou SR a rozvíja ich dopady, ktoré potvrdili výsledky vedeckej štúdie SIRONA 2010, zrealizovanej Ústavom etnológie SAV. Ich cieľom bolo okrem priamej pomoci cieľovej skupine overiť v praxi **vplyv pôsobenia náboženských misií na sociálnu inklúziu Rómov na Slovensku.**

Hlavnými výsledkami súboru nadväzujúcich projektov realizovaných v rokoch 2020 - 2024 sú:

1. Potvrdenie, že práca pastoračných pracovníkov prispieva k **sociálnej inklúzii** príslušníkov MRK a k **zlepšeniu životných podmienok** obyvateľov MRK. Zmena života Rómov založená na zmene zmýšľania má konkrétne pozitívne prínosy v ich osobnom živote a v spoločnosti tejto minority, ale aj majoritnej spoločnosti po stránke kultúrnej, vzdelanostnej, sociálnej/vzťahovej a ekonomickej. Dochádza k aktivizácii jednotlivca – k ochote prevziať zodpovednosť za svoje konanie, za svoju rodinu, uplatniť sa nielen v miestnej rómskej komunite, ale aj na trhu práce. Prichádza k mobilizácii vlastných zdrojov jednotlivca, rodiny i komunity.
2. MPSC a pastorační pracovníci si vďaka dlhodobému pôsobeniu v MRK dokážu získať dôveru a rešpekt miestnych obyvateľov, čím je navrhovaný NP MPSC plne komplementárny k ďalším realizovaným NP zameraným na MRK a na rôzne programy odbornej pomoci (napr. NP Zdravé komunity, NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá (NP Spolu pre komunity), NP Rozvojové tímy, atď.).
3. Práca pastoračných pracovníkov je zameraná tak, aby maximálne podporovala **rovnocenný prístup členov MRK k „mainstreamovým" službám vo vzdelávaní, zamestnanosti, bývaní, zdravotnej a sociálnej starostlivosti**.
4. Aktivity realizované pastoračnými pracovníkmi prispievajú k zaisteniu **rovnosti (rodová rovnosť)**, **začleneniu** a **nediskriminácii** a **desegregácii**.
5. Vďaka tomu, že podstatná časť pastoračných pracovníkov (69%) pochádza priamo z MRK, pričom ide o ich prvé pracovné skúsenosti, projekt prispieva aj k **zamestnávaniu Rómov** a ich príprave na otvorený trh práce.

6. Pôsobenie pastoračných pracovníkov a ich cielené aktivity s deťmi, mládežou a dospelými v oblasti osobného rozvoja, podporných výchovných aktivít, vzdelávania, krúžkovej činnosti, kultúrnych, športových podujatí i dobrovoľníckej činnosti priamo v MRK sa ukázali ako **efektívne a funkčné riešenie „zdola" s potenciálom priniesť pozitívnu zmenu.** Samotní príslušníci MRK, ktorí sa stali pastoračnými pracovníkmi/asistentmi, sú dobrým príkladom a inšpiráciou pre ostatných obyvateľov komunity, ukazujúc, že zmena je možná.
7. V porovnaní s inými opatreniami vo vzťahu k MRK, ktoré boli doposiaľ na Slovensku realizované najmä prístupom „zhora", sa na konkrétnych úspešných príkladoch z terénu ukazuje, že **práca pastoračných pracovníkov má reálne pozitívny vplyv na zmenu postojov a hodnôt cieľovej skupiny**, čo môže priniesť želateľnú pozitívnu zmenu v celkovom zlepšení kvality ich života. Princíp prístupu "zdola" sa prejavuje prioritne tým, že členovia MRK nie sú iba "pasívnymi poberateľmi podpory", či "objektom služieb", ale aktívnym realizátorom zmeny.
8. Vychádzajúc z **princípu subsidiarity,** ktorý je uplatňovaný v kontexte pôsobenia pastoračných pracovníkov v MRK, sa **posilňuje kompetencia jednotlivca**. Každý jednotlivec sa stáva aktívnou súčasťou procesu. Ide o inovatívny prístup k riešeniu starých problémov, ktorého základom je osobný vzťah, pozitívny príklad, inšpirácia a aktivizácia cieľových skupín vychádzajúca z prevzatia osobnej zodpovednosti za svoj život na základe zmeny postojov a hodnôt.
9. Zabezpečenie dlhodobého a stabilného pôsobenia pastoračných pracovníkov v MRK je základným pilierom dosiahnutia **inklúzie cieľovej skupiny** v dlhodobom horizonte. To znamená, že aj vďaka navrhovanému systému práce s členmi MRK, sa otvára vstupná brána, ktorá umožňuje každému občanovi, a najmä tým najviac znevýhodneným, plné zapojenie sa do spoločnosti, vrátane možnosti zamestnať sa. Inklúzia sa opiera o princípy rovnosti príležitostí, spravodlivosti, spolupráce a solidarity, pričom rôznorodosť je vnímaná ako príležitosť na obohatenie celej spoločnosti.

c. Popíšte problémové a prioritné oblasti, ktoré rieši zámer NP. (Zoznam známych problémov, ktoré vyplývajú zo súčasného stavu a je potrebné ich riešiť):

Identifikácia problémov a prioritných oblastí, ktoré bude NP MPSC riešiť:

Problém sociálneho vylúčenia MRK je dlhodobým problémom Slovenska, negatívne ovplyvňujúcim všetky aspekty života domácností a ľudí, ktorých sa týka. Primárnymi znakmi tohto vylúčenia sú **chudoba** v kombinácii s **priestorovou segregáciou** a **nízkou kvalitou bývania a hygieny**. Tieto faktory sa vo všeobecnosti následne odrážajú aj na **horšom zdraví**, či **obmedzených možnostiach vo vzdelávaní** a **pri hľadaní zamestnania**. Napriek postupnému zlepšovaniu, životné podmienky MRK po viacerých stránkach stále výrazne zaostávajú za štandardom celkovej populácie Slovenska.

Príčinami sociálneho vylúčenia sú **nezamestnanosť**, **chudoba**, **nízka úroveň vzdelania a kvalifikácie**, pričom tieto faktory sa vo svojom vplyve na sociálne vylučovanie vzájomne podmieňujú. **V prípade sociálneho vylúčenia rómskej populácie je to navyše aj etnicita**, ktorá môže generovať vylúčenie. Sociálne vylúčenie je však nielen dôsledkom, ale aj príčinou nízkej úrovne vzdelania a kvalifikácie, nezamestnanosti a multidimenzionálnej chudoby.

Problém sociálneho vylúčenia MRK potvrdzujú aj rôzne štatistické údaje. Napr. podľa bežného zisťovania systému na zhromažďovanie a zostavovanie štatistiky o príjmoch a životných podmienkach v Európskej únii (ďalej len „EU SILC") žilo v roku 2020 **pod hranicou rizika chudoby 87 % osôb z MRK** v porovnaní s 11 % v celkovej populácii (takmer 9 z 10 osôb z MRK žije pod hranicou rizika chudoby). V prípade **detí je situácia ešte kritickejšia** – až **91 % detí v MRK žilo v domácnostiach s príjmom pod hranicou rizika chudoby**; v celkovej populácii išlo o 17 % detí. **Viac ako polovica ľudí z MRK (52 %)** žije v domácnostiach, ktoré trpia **závažnou materiálnou depriváciou.** V celkovej populácii sa jedná o 6 % osôb. Rovnako 9 z 10 osôb v MRK **(až 88 %) býva v preplnených obydliach**, v ktorých častokrát chýba základné vybavenie. Viac ako štvrtina (28 %) osôb z MRK žije v domácnostiach, kde absentuje

pripojenie na zdroj pitnej vody a využívajú tak externé zdroje. Čo sa týka **dostupnosti hygienického vybavenia, 35 % osôb z MRK** žije v domácnostiach, ktoré vo vnútri obydlia **nemajú sprchovací kút/vaňu ani splachovací záchod**. Táto **závažná materiálna deprivácia** okrem **negatívneho vplyvu na zdravotný stav** takisto predstavuje **bariéru v ceste za vzdelaním a stabilnou prácou**. V porovnaní s majoritou, je **miera nezamestnanosti príslušníkov MRK** v produktívnom veku (20 - 64 rokov) veľmi vysoká (pozn. miera nezamestnanosti na Slovensku v r. 2022 bola približne 6%). Podľa štatistiky Agentúry EÚ pre základné práva (Agency for Fundamental Rights) **v roku 2021 malo na Slovensku len 33 % Rómov platenú prácu**, pričom **60 % mladých Rómov vo veku 16 až 24 rokov si prácu nehľadalo, nevzdelávali sa, ani neboli súčasťou žiadneho tréningového programu (NEET)**.

Rómovia patria medzi tie skupiny obyvateľstva, ktoré sú najviac zraniteľné a poznačené chudobou. **Chudoba detí a prístup ku kvalitným službám pre deti v zraniteľných situáciách** je preto primárne podmienený sociálno-ekonomickým statusom a úrovňou vzdelania ich rodičov (rodiny). Chudoba tak deti zasahuje sprostredkovane cez ich rodičov a predikuje vytváranie, prehlbovanie či kontinuitu sociálno-patologických javov a **generačnej kontinuity chudoby**.

Vyššie uvedené potvrdzuje aj špeciálny modul (súčasť zisťovania EU SILC v roku 2023), ktorý bol zameraný na **medzigeneračný prenos výhod a nevýhod z rodičov na dieťa**. Hlavným cieľom tohto modulu bolo zistiť, do akej miery má vzdelanie rodičov vplyv na budúcnosť dieťaťa. Z daného zisťovania EU SILC vyplýva, že podiel osôb, ktorí žijú pod hranicou príjmovej chudoby bol vyšší u osôb ktorí mali rodičov s nižším alebo stredným najvyšším ukončeným vzdelaním (20,8 %). Tento podiel je o 5,8 p.b. vyšší ako pri osobách, ktorých rodičia mali vysoké vzdelanie (15,0 %). **Výška dosiahnutého vzdelania rodičov má významný vplyv na vzdelanostnú úroveň ich detí.** Dá sa to vysvetliť aj tým, že rodičia s vysokým stupňom dosiahnutého vzdelania majú viac finančných prostriedkov na investovanie do vzdelávania svojich detí v porovnaní s rodičmi s nízkym stupňom vzdelania. Okrem toho môžu mať vyššie vzdelané osoby jasnejšie predstavy o výhodách vzdelania a môžu povzbudzovať a podporovať svojich potomkov tak, aby získali vyššiu úroveň vzdelania.

Podľa štatistík z dvoch Atlasov rómskych komunít z roku 2013 a 2019 (ďalej ako “ARK 2013/2019”) je podiel rómskeho obyvateľstva zjavne najväčší v Košickom, Prešovskom a Banskobystrickom kraji.

2. Zdroj: *ARK 2019, ŠÚ SR*

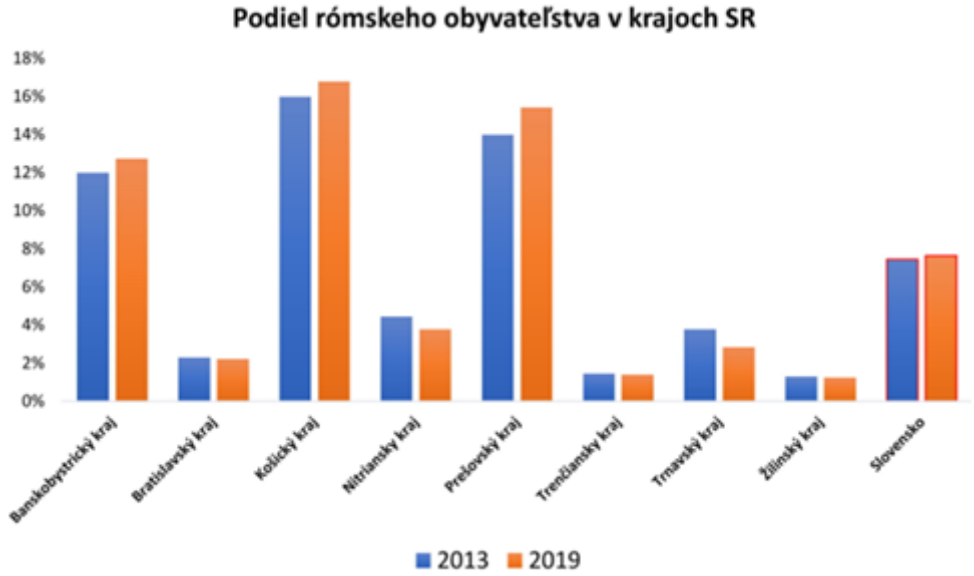

Podiel rómskeho obyavteľstva v krajoch SR k roku 2018

3.

Okrem vyššie uvedených demografických údajov sa počet a podiel obyvateľov ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením v rámci regiónov Slovenska výrazne líši, pričom najvyšší **podiel osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením** bol zaznamenaný v Prešovskom kraji (27,6 %). Nad percentuálnym podielom SR sa nachádzal aj Banskobystrický a Košický kraj (23,1 %, resp. 22,1 %). Ide všetko o regióny, na ktoré je primárne zameraný aj tento NP MPSC.

Tab. Miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia v členení podľa krajov, EU SILC 2023

Kraj	Miera rizika chudoby alebo sociálneho vylúčenia
SR	**17,6**
Bratislavský kraj	9,5
Trnavský kraj	11,3
Trenčiansky kraj	13,8
Nitriansky kraj	16,1
Žilinský kraj	14,0
Banskobystrický kraj	23,1
Prešovský kraj	27,6
Košický kraj	22,1

Je známe, že Slovensko sa dlhodobo zaraďuje medzi krajiny s výraznými hospodárskymi a sociálnymi rozdielmi medzi regiónmi. Nerovnomernosť medzi jednotlivými krajmi Slovenska súvisí predovšetkým s rôznym ekonomickým rozvojom regiónov. Problémy chudobnejších krajov sa prehlbujú aj v dôsledku stále pretrvávajúcich aspektov ako je napr. nedostatočne rozvinutá infraštruktúra, pomalé tempo budovania dopravnej siete, slabšie sa rozvíjajúce podnikateľské prostredie a taktiež nižšia vzdelanostná úroveň časti obyvateľstva. **Regionálne disparity medzi jednotlivými krajmi sú viditeľné aj v ohrození rizikom príjmovej chudoby**.

Tab. Miera rizika príjmovej chudoby v členení podľa krajov, EU SILC 2023

Kraj	Miera rizika chudoby
SR	**14,3**
Bratislavský kraj	7,7
Trnavský kraj	8,4
Trenčiansky kraj	8,3

Nitriansky kraj	13,2
Žilinský kraj	11,7
Banskobystrický kraj	17,6
Prešovský kraj	22,6
Košický kraj	21,1

Z porovnania ARK 2013/2019 vyplýva, že podiel rómskeho obyvateľstva v troch krajoch sa zvýšil a v ostatných krajoch Slovenska sa znížil, pričom celkovo sa podiel rómskeho obyvateľstva na Slovensku zvýšil. Z toho dôvodu sa tento národný projekt zameriava predovšetkým na územie Košického, Prešovského a Banskobystrického kraja.

d. Uveďte, na ktoré z ukončených a prebiehajúcich národných projektov[15] zámer NP priamo nadväzuje, v čom je navrhovaný NP od nich odlišný, resp. na ktoré NP čiastočne nadväzuje/prelína sa s nimi v istej časti a ako sú v ňom zohľadnené (čiastkové) výsledky/dopady predchádzajúcich NP (ak je to relevantné):

Zámer tohto NP MPSC je **plne komplementárny** k aktuálne realizovaným NP zameraným na MRK. Vďaka dlhodobému a stabilnému pôsobeniu v MRK si dokážu pastorační pracovníci získať dôveru a rešpekt miestnych obyvateľov, čím sa následne vytvára synergia s napr.: **NP Rozvojové tímy I., NP Spolu pre komunity, NP Zdravé komunity, NP Projekt inklúzie v MŠ.**

Zároveň sú jasne vymedzené **deliace línie** tohto projektového zámeru NP vo vzťahu k vyššie uvedeným NP realizovaným v rámci MRK:

NP Rozvojové tímy I. (ďalej aj NP RT) - Hlavným cieľom NP RT je zabezpečovanie integrovaného komplexného prístupu so zameraním na zlepšovanie životných podmienok a s dôrazom na charakter potrieb a špecifických problémov vybraných obcí v počte 60, ktoré sú uvedené v ARK 2019. Uvedený NP RT je pilotným projektom, ktorý reflektuje na nepriaznivú situáciu obyvateľov MRK, ktorí čelia viacnásobným znevýhodneniam v takmer všetkých oblastiach života. Na dosiahnutie zmeny v prospech obyvateľov MRK je v rámci NP RT uplatňovaný integrovaný komplexný prístup na úrovni celej sídelnej komunity a to prostredníctvom kombinácii investícií z ESF a EFRR a kvalitnými odbornými službami na úrovni celej sídelnej komunity. Projekt má ambíciu vzájomne prepojiť intervencie z ESF+ a EFRR t.j. zabezpečiť vzájomnú previazanosť mäkkých aktivít s nevyhnutnými infraštruktúrnymi investíciami na zlepšenie životnej úrovne obyvateľov celej obce a na základe potrieb samosprávy. V rámci multidisciplinárneho tímu NP RT je vytvorená aj pozícia pastoračného pracovníka, avšak, tá bola doposiaľ ako voliteľná obsadená iba v 5 lokalitách. Uvedené lokality sa neprekrývajú s lokalitami, v ktorých pôsobia MPSC a pastorační pracovníci v rámci tohto navrhovaného NP.

NP Terénna sociálna práca a komunitné centrá (ďalej aj NP Spolu za komunity) - Hlavným zámerom tohto NP je zabezpečenie výkonu terénnej sociálnej práce a činnosti komunitných centier (ďalej len "KC") v identifikovaných lokalitách v zmysle platnej legislatívy (najmä zákon č. 448/2008 o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov) s cieľom začlenenia ľudí sociálne vylúčených alebo ohrozených sociálnym vylúčením a chudobou do spoločnosti a reálne zlepšenie ich životnej situácie. Realizácia terénnej sociálnej práce a komunitnej práce je zabezpečená prostredníctvom subjektov na úrovni samosprávy (obce, mestá, VÚC) alebo mimovládnymi organizáciami. V prípade KC je predmetom NP zabezpečenie podpory jednotného prístupu v ich činnosti, transferu dobrej praxe a odbornej prípravy zamestnancov KC. V rámci NP Spolu za komunity pôsobia v lokalitách odborní zamestnanci poskytujúci odbornú poradenskú činnosť (terénni sociálni pracovníci, terénni pracovníci (ďalej len "TP"), odborní zamestnanci pre oblasť financií, bývania a zamestnania, u ktorých je požadované s výnimkou TP vysokoškolské vzdelanie 2. stupňa v príslušnom odbore). Rovnako v prípade KC musí odborný personál spĺňať podmienky v zmysle zákona č. 219/2014 o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých

[15] V prípade, ak je to relevantné, uveďte aj ukončené národné projekty z programového obdobia 2014 – 2020.

odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny a o zmene a doplnení niektorých zákonov. MPSC a pastoračí pracovníci v rámci projektového zámeru NP nezabezpečujú výkon ani jednej z horeuvedených odborných činností, čím nedochádza k duplicite a ani k prelínaniu realizovaných aktivít.

Misijno-pastoračné centrá a pastoračí pracovníci nezabezpečujú výkon odborných činností KC *(v zmysle platnej legislatívy (najmä zákon č. 448/2008 o sociálnych službách)*, čím nedochádza k duplicite a ani k prelínaniu.

Autori projektu presným pomenovaním hlavnej metódy realizovania aktivít projektu - misijno-pastoračnej činnosti postavenej na dlhodobom osobnom vzťahu s adresátmi - zásadne vymedzili deliace línie práce voči NP TSP a KC postavenej na profesionálnom vzťahu odborníka a klienta. Týmto sa vylúčila možnosť rovnakej ponuky a identických voľnočasových aktivít v oboch typoch centier (MPSC a KC). Zároveň MPSC presne definovali svoju úlohu ako komplementárnu k práci profesionálnych pracovníkov KC a TSP, keďže svojim zameraním MPSC vstupujú do periférnych a nikým nepodchytených lokalít a iniciujú následnú prítomnosť ďalších inštitúcií a NP, pričom MPSC slúžia ako "otvárači dverí/" pre profesionálne služby a aktivity aktivizáciou členov MRK pre ďalšiu činnosť iných NP.

NP Zdravé komunity - Hlavným cieľom tohto NP je ďalšie zvýšenie prístupnosti, účinnosti a udržateľnosti systému zdravotníctva SR vo vzťahu k znevýhodneným skupinám obyvateľstva, najmä MRK, v zmysle zvýšenia zdravotnej gramotnosti MRK, dlhodobého zamestnávania a kontinuálneho špecializovaného vzdelávania ľudských zdrojov z MRK a zlepšenia rovného a včasného prístupu pre MRK ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám podpory zdravia a zdravotnej starostlivosti, ktoré posilňujú individualizovanú starostlivosť o zdravie. NP je teda zameraný na prácu priamo v MRK, avšak sústreďuje sa na oblasť podpory zdravia a s tým spojené špecifické činnosti, čo navrhovaný projektový zámer nerealizuje.

Národný projekt inklúzie v materských školách II. - projekt je zameraný na systematickú podporu účasti detí z prostredia MRK na predprimárnom vzdelávaní a jeho ciele boli:

- vytváranie inkluzívneho prostredia v materskej škole (MŠ);
- zlepšenie spolupráce s rodinami detí z MRK, ktoré navštevujú MŠ alebo sa ich deti pripravujú na vstup do MŠ.

Predkladaný NP MPSC sa nezameriava ani na jeden z vyššie uvedených cieľov a nepôsobí v prostredí materských škôl.

e. Popíšte administratívnu, finančnú a prevádzkovú kapacitu žiadateľa a partnera (v prípade, ak je v projekte zapojený aj partner):

ÚSVRK je samostatnou organizačnou zložkou ÚV SR. Okrem úloh, ktoré ÚSVRK vykonáva ako poradný orgán vlády SR, zastáva strategickú pozíciu v oblasti tvorby, realizácie a monitorovania inkluzívnych politík na lokálnej, regionálnej a národnej úrovni vo vzťahu k integrácii rómskych komunít a je hlavným gestorom implementácie národných projektov z fondov Európskej únie zameraných inklúziu marginalizovaných rómskych komunít. Od 1. novembra 2022 sa ÚSVRK stal samostatnou organizačnou zložkou vlády SR, ktorá plní úlohy národného kontaktného bodu v oblasti koordinácie uskutočňovania inklúzie marginalizovaných rómskych komunít a začal realizovať úlohu sprostredkovateľského orgánu v oblasti podpory inklúzie marginalizovaných rómskych komunít.
ÚSVRK pôsobí na celonárodnej úrovni, prostredníctvom kancelárie sídliacej v Bratislave. V rámci Slovenskej republiky úrad zabezpečuje svoje činnosti prostredníctvom desiatich odlúčených pracovísk (ďalej len „regionálne kancelárie") v lokalitách: Banská Bystrica, Humenné, Kežmarok, Košice, Michalovce, Nitra, Prešov, Rimavská Sobota, Spišská Nová Ves a Svidník. Aktuálne na ÚSVRK pracuje 193 zamestnancov.

ÚSVRK sa organizačne člení na:

- Kancelária splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity;
- Sekcia programovania, monitorovania a hodnotenia politík;
- Sekcia implementácie projektov;
- Sekcia európskych programov.

Sekcia implementácie projektov (ďalej len „SIP“) zabezpečuje úlohy splnomocnenca pri príprave a implementácii programov financovaných z prostriedkov Európskych spoločenstiev a Európskej únie poskytnutých Slovenskej republike, zameraných na inklúziu Rómov na dosahovanie cieľov Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 a cieľov verejných politík vyplývajúcich z nelegislatívnych právnych aktov a z legislatívnych právnych aktov.

Zamestnanci a zamestnankyne SIP nadobudli v programovom období 2014-2020 skúsenosti s implementáciou piatich národných projektov financovaných z ESF, zameraných na podporu programov terénnej sociálnej práce, komunitných centier, podpory predprimárneho vzdelávania detí z MRK, asistencie pri vysporiadaní a legalizácii pozemkov v obciach s prítomnosťou MRK a prierezové opatrenie zamerané na systém monitorovania, hodnotenia a komplexného zberu dát o MRK. Na tieto skúsenosti nadväzujú aj pri implementácii nových troch národných projektoch: NP RT, NP Asistencia pri vysporiadavaní pozemkov a NP Monitoring a hodnotenie inkluzívnych politík. SIP má aktuálne obsadených 77 pracovných pozícií - odborných pracovníkov v pozíciách štátny radca, hlavný štátny radca a generálny štátny radca (zo 110).

Z dlhodobého hľadiska má ÚSVRK dostatočné technické vybavenie, zabezpečené priestorové podmienky implementácie projektov i kontinuálne finančné zdroje. V súčasnom období ÚSVRK so sídlom v Bratislave využíva kancelárske priestory, ktoré sú zabezpečené Úradom vlády SR. V rámci regiónov Slovenska sú všetky priestory využívané zamestnancami ÚSVRK v súčasnosti vybavené základným kancelárskym nábytkom (kancelárske stoly, stoličky, skrine a ďalšie interiérové zariadenia) a kancelárskou technikou (výpočtová technika a ďalšie zariadenia). Pri postupnom obsadzovaní ďalších pozícií v národnom projekte nad rámec aktuálne existujúcich miest bude zabezpečené materiálne a technické vybavenie v štandardnom rozsahu.

6. Hlavné ciele NP (stručne)

V tejto časti popíšte očakávané ciele a očakávané výstupy/výsledky projektu. Popíšte prínos projektu pre napĺňanie cieľov a výsledkov príslušnej priority/špecifického cieľa/opatrenia Programu Slovensko 2021 – 2027, ako aj súvisiacich strategických dokumentov na národnej úrovni (ak je to relevantné).

Projekt svojimi aktivitami prispieva k napĺňaniu špecifického cieľa ESO 4.10 Programu Slovensko 2021-2027 prostredníctvom aktivít zameraných na podporu sociálno-ekonomickej integrácie členov MRK. Implementácia komplexného integrovaného prístupu (v prípade tohto NP MPSC prostredníctvom MPSC a pastoračných pracovníkov) podporuje znižovanie alebo elimináciu vzniku hlavných identifikovaných problémov MRK v rámci cieľa politiky *„Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv“* a špecifického cieľa *"ESO4.10. Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných komunít, ako sú napríklad Rómovia“*.

Aktivity NP MPSC pomáhajú podporiť vzájomné učenie sa, desegregáciu a súdržnosť celej sídelnej komunity. Zároveň, realizácia komplexného integrovaného prístupu má skvalitňovať život obyvateľov v oblastiach definovaných v Stratégii rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 (ďalej len Stratégia).

NP vychádza z reflexie nepriaznivej situácie obyvateľov MRK, ktorí čelia sociálnemu vylúčeniu a sociálno-patologickým javom takmer vo všetkých oblastiach života. Zároveň zohľadňuje reflexiu práce MPSC, ktoré sa postupne etablovali vo viacerých marginalizovaných komunitách na Slovensku a dosahujú pozitívne výsledky.

Hlavným cieľom NP MPSC je zabezpečovanie **integrálneho osobnostného rozvoja členov MRK** prostredníctvom výkonu misijno-pastoračnej práce **so zameraním na osobnú zmenu jednotlivcov** s pozitívnym vplyvom na **zmierňovanie symptómov sociálneho vylúčenia** a generačnej chudoby a s dôrazom na charakter potrieb a špecifických problémov lokalít.

Čiastkovými cieľmi NP MPSC sú:

- Zabezpečiť integrálny osobnostný rozvoj členov MRK (rozvoj osobnosti, vzdelávanie, emočné vyzrievanie, sociálna inklúzia, zdravý životný štýl, duchovná formácia a iné).
- Poskytnúť členom MRK prostredie v ktorom sa môžu realizovať bez predsudkov okolia.
- Iniciovať vytváranie osobných vzťahov so zrelými osobami pre objavovanie vlastnej hodnoty a dôstojnosti.
- Dlhodobo individuálne podporovať a osobne sprevádzať jednotlivcov v osobnostnom dozrievaní, praktických otázkach a rôznych životných situáciách.
- Sieťovať lokálnych a regionálnych aktérov a spolupracovať na zabezpečení komplexného riešenia situácie cieľovej skupiny (prístup ku kvalitnému vzdelávaniu, zlepšenie bývania, zvyšovanie uplatniteľnosti na trhu práce, eliminácia protirómskeho rasizmu, sociálna inklúzia, zlepšenie zdravotného štýlu, prebudenie záujmu o širšie okolie a participácia na živote spoločnosti).
- Vychovávať k dobrovoľníctvu.

Konečným dlhodobým cieľom je vytvoriť vhodné podmienky, aby čo najviac jednotlivcov bolo schopných postarať sa o seba, svoje rodiny a zapájať sa do života vlastnej komunity a spoločnosti.

Vďaka realizácii hlavného cieľa, NP prioritne pozitívne prispeje k osobnostnému rozvoju členov MRK a k zmierneniu sociálneho vylúčenia aktivizáciou členov MRK cez aktivity projektu:

- zvýšením záujmu o vzdelávanie a zvýšenie počtu úspešných absolventov ZŠ, SŠ (záujem o VŠ);
- výchovou emočne vyzretých jedincov so záujmom o sociálnu inklúziu, zdravý životný štýl a duchovnú formáciu; vytváraním si osobných vzťahov so zrelými osobami a objavovaním vlastnej hodnoty a dôstojnosti; zvýšením angažovanosti v aktivitách MPSC a záujmu o participáciu na službách v komunite;
- znížením agresivity v komunite a spoločnosti odstraňovaním anonymity;

Za konkrétny dopad môžeme považovať dôsledky inklúzie (sociálnej zmeny/sociálneho začlenenia) vyplývajúce z aktivít NP, ako napr.:

- vnímanie hodnoty vzdelania ako základu pre úspešné uplatnenie sa v živote;
- aktívne vyhľadávanie doučovania a pomoci v konkrétnych predmetoch a otázkach;
- úspešne dokončenie ZŠ a SŠ, resp. aktívne štúdium (aspoň učilište);
- nevynechávanie zbytočne školskej dochádzky;
- absolvovanie a dokončenie štipendijného programu (komplementárny projekt financovaný z iných zdrojov);
- požívanie návykových látok neovplyvňuje jeho/jej správanie a konanie;
- •pravidelné zúčastňovanie sa na zdravotných prehliadkach a v prípade zdravotných problémov návšteva lekára bez odkladania;
- splácanie dlhov, priebežné spravovanie osobných/rodinných financií;
- trvalé alebo aspoň sezónne zamestnanie;
- zlepšenie socio-ekonomického statusu rodiny adresáta;
- vytváranie si a udržiavanie vzťahov so zrelými osobami; schopnosť ukončiť toxické/patologické vzťahy;
- zapájanie sa do viacročnej formácie, rozvoja a individuálneho sprevádzania (osobné, duchovné,..);
- angažovanie sa v aktivitách alebo starostlivosti o komunitu (škola, centrum, prostredie, ...) - dobrovoľníctvo.

7. Merateľné ukazovatele NP a iné údaje

V tabuľke nižšie uveďte merateľné ukazovatele projektu a iné údaje. Poskytovateľ v spolupráci so žiadateľom uvádzajú povinne minimálne jeden merateľný ukazovateľ projektu – výstup a minimálne jeden merateľný ukazovateľ projektu - výsledok[16].
Merateľné ukazovatele projektu musia byť definované tak, aby odrážali výstupy/výsledky projektu a predstavovali kvantifikáciu toho, čo sa realizáciou aktivít za požadované výdavky dosiahne[17].

Zoznam merateľných ukazovateľov projektu

Typ merateľného ukazovateľa projektu	Kód merateľného ukazovateľa projektu[18]	Názov merateľného ukazovateľa projektu	Merná jednotka merateľného ukazovateľa projektu	Indikatívna cieľová hodnota[19]
výsledok	PSKPSRI09	Účastníci, ktorí využívajú inkluzívne, sociálne, vzdelávacie, osvetové a podporné služby (MRR)	Počet	3500
výsledok	PSKPSRI23	Nové, inovatívne systémové opatrenia (MRR)	Počet	1
výstup	PSKPEECO18	Počet podporovaných orgánov verejnej správy alebo verejných služieb na národnej, regionálnej alebo miestnej úrovni (VRR)	Počet subjektov	1

Zoznam iných údajov projektu (ak relevantné)

Kód iného údaja[20]	Názov iného údaja	Merná jednotka iného údaja
n/a	Počet lokalít, v ktorých sa realizuje misijno-pastoračná činnosť so zameraním na podnecovanie aktivizácie jednotlivcov	Počet
n/a	Počet príslušníkov MRK priamo zapojených do dlhodobého programu integrálneho rozvoja	Počet
n/a	Počet príslušníkov MRK, ktorým je dostupná ponuka činnosti misijno-pastoračných centier	Počet

[16] Povinnosť uvádzať minimálne jeden merateľný ukazovateľ výsledku neplatí pre nasledovné výnimky:
- projekty technickej pomoci (okrem aktivít technickej pomoci zameraných na financovanie informačných systémov, Centrálneho plánu vzdelávania, vzdelávania administratívnych kapacít a materiálovo-technického zabezpečenia),
- projekty návratnej finančnej pomoci,
- projekty v rámci, ktorých je cieľová skupina:
  a) totožná s účastníkmi projektu,
  b) bude monitorovaná prostredníctvom spoločných merateľných ukazovateľov programu – výsledku v súlade s prílohou I nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1057 o ESF+ (karta účastníka) a súčasne platí jedna z dvoch nasledujúcich pod podmienok: projekty sú financované z ESF+, alebo projekty sú financované FST v súlade s čl. 8 písm. k) až m) nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1056 o FST.
- typy akcií, pre ktoré neboli stanovené výsledkové merateľné ukazovatele programu a pre ktoré nie je zmysluplné stanovovať kvantifikované výsledky t. j. merateľné ukazovatele projektu. Popis cieľa projektu predstavujúci výsledok. Ide napríklad o intervencie zamerané na obstaranie štúdií alebo projektovej dokumentácie a pod. Riadiaci orgán pre Program Slovensko osobitne posudzuje potenciál zámeru národného projektu generovať kvantifikovateľné výsledky v podobe merateľných ukazovateľov projektu, ktorých definovanie je preferované.

[17] V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevypĺňa, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

[18] Uvádza sa kód merateľného ukazovateľa projektu, nie kód spoločného, resp. špecifického merateľného ukazovateľa programu. Ak merateľný ukazovateľ projektu ešte nemá pridelený kód, uvádza sa „n/a“.

[19] V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

[20] Ak iný údaj ešte nemá pridelený kód, uvádza sa „n/a“.

n/a	Počet partnerstiev jednotlivých misijno-pastoračných centier s lokálnymi a regionálnymi aktérmi	Počet

Prínosy, ktoré sa dajú očakávať pre cieľové skupiny (ak je to relevantné)

Cieľová skupina	Počet[21]	Prínos
obyvatelia MRK	3 500	• Integrálny osobnostný rozvoj členov MRK (rozvoj osobnosti, vzdelávanie, emočné vyzrievanie, sociálna inklúzia, zdravý životný štýl, duchovná formácia a iné). • Vytvorenie osobných vzťahov so zrelými osobami a objavovanie vlastnej hodnoty a dôstojnosti. • Dlhodobá individuálna podpora v osobnostnom dozrievaní, praktických otázkach a rôznych životných situáciách vrátane duchovnej oblasti. • Distribúcia členov MRK pre odborné intervencie prostredníctvom komplementárnych NP a lokálnych a regionálnych aktérov. • Angažovanosť v aktivitách MPSC a participácia na službe pre komunitu.
obyvatelia v sídlach s prítomnosťou MRK	50 000	• Angažovanosť v aktivitách MPSC a participácia na službe pre komunitu • Silnejšia sociálna kohézia celej sídelnej komunity • Komplexný pozitívny sociálny, ekonomický, kultúrny dopad na celú sídelnú komunitu

V prípade viacerých cieľových skupín doplňte prínos pre každú z nich.

[21] Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

8. Aktivity národného projektu

a. V tabuľke nižšie uveďte rámcový popis aktivít, ktoré budú v rámci identifikovaného národného projektu realizované.

Názov aktivity	Čo sa má aktivitou dosiahnuť	Spôsob realizácie (žiadateľ a / alebo partner)	Predpokladaný počet mesiacov realizácie aktivity
Systematické iniciovanie pozitívnej osobnostnej zmeny a podpora aktivizácie členov MRK	Zabezpečenie integrálneho osobnostného rozvoja členov MRK prostredníctvom výkonu misijno-pastoračnej práce	Žiadateľ	32 mesiacov

V prípade viacerých aktivít, doplňte informácie za každú z nich.

b. V tabuľke nižšie uveďte, či v rámci národného projektu bude uplatnený inštitút užívateľa[22] podľa § 3 písm. u) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Názov aktivity	Využitie inštitútu užívateľa (áno/nie)	Typ užívateľa[23]	Poskytovateľ príspevku užívateľovi (žiadateľ alebo partner)
Systematické iniciovanie pozitívnej osobnostnej zmeny a podpora aktivizácie členov MRK	áno	regionálne charity	Žiadateľ

V prípade viacerých aktivít, doplňte informácie za každú z nich

c. Uveďte detailnejší popis aktivít.

Okrem detailnejšieho popisu každej oprávnenej hlavnej aktivity uveďte, ako je v projekte zabezpečené dodržiavanie horizontálnych princípov podľa čl. 9 nariadenia o spoločných ustanoveniach, ako aj podľa uznesenia vlády SR č. 668 z 26. októbra 2022.

Ak po schválení zámeru NP komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 dôjde k podstatnej zmene v rozsahu hlavných aktivít NP uvedených vyššie (t. j. minimálne jedna hlavná aktivita nebude v rámci NP realizovaná, resp. má dôjsť k výraznému zväčšeniu alebo zmenšeniu rozsahu schválených aktivít, príp. doplneniu novej aktivity), riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán predloží pred vyhlásením výzvy na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 upravený zámer NP. Z dôvodu zabezpečenia overenia dodržania vyššie uvedenej zásady poskytovateľ vo výzve na predkladanie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci relevantnej podmienky poskytnutia príspevku zadefinuje hlavné aktivity schváleného zámeru NP ako povinné hlavné aktivity projektu.

Hlavná aktivita projektu: Systematické iniciovanie pozitívnej osobnostnej zmeny a podpora aktivizácie členov MRK sa bude realizovať prostredníctvom zabezpečenia podpory výkonu MPSC v MRK.

Cieľom je zabezpečiť podporu systematickej misijno-pastoračnej práce v rómskych komunitách prostredníctvom činnosti pastoračných pracovníkov v MPSC, podmienok na ich praktické fungovanie

[22] Užívateľ sa na rozdiel od partnera nepodieľa na realizácii projektu žiadateľa, ale môže využiť finančný príspevok na realizáciu aktivít definovaných poskytovateľom vo výzve (napr. nákup a inštalácia kotla). Podľa § 3 písm. u) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, užívateľom je osoba, ktorej prijímateľ alebo partner poskytuje finančné prostriedky z príspevku na základe predchádzajúceho súhlasu poskytovateľa a v súlade so zmluvou uzavretou medzi prijímateľom a užívateľom alebo partnerom a užívateľom alebo iným obdobným právnym vzťahom medzi prijímateľom a užívateľom alebo partnerom a užívateľom.

[23] Uvádza sa typ subjektu/osôb (napr. neverejní poskytovatelia soc. služieb, dlhodobí uchádzači o zamestnanie), alebo právna forma.

(priestorové a technické podmienky), spustenie výkonu (mapovanie lokálnych a regionálnych aktérov a ich sieťovanie s MPSC) a rozširovanie ich kompetencií (vzdelávanie, mentoring, supervízia).

Činnosť misijno-pastoračných centier v MRK a ich podporu od roku 2024 prevzala a zastrešuje SKCH so svojou sieťou diecéznych charít . SKCH je zriadená KBS ako účelové zariadenie cirkvi a je najväčším neverejným poskytovateľom sociálnych služieb na Slovensku. Diecézne charity pôsobiace v lokalitách s najväčšou koncentráciou MRK prevzali existujúce personálne kapacity vytvorené v rámci pilotného projektu pastoračných pracovníkov, ktorí pôsobia priamo v MRK. Predstavujú unikátnu podpornú sieť celkovo 11 charít v rámci Slovenska, ktoré v priamej súčinnosti s jednotlivými diecézami/biskupstvami tvoria jedinečnú štruktúru a vytvárajú synergiu (odbornosť, vlastné priestory, prítomnosť v danej lokalite, sieť sociálnych a charitatívnych služieb, poradenstvo, atď.), ktorá poskytuje komplexnú bezplatnú podporu, ktorú nedokáže zabezpečiť žiadna štátna, verejná, nezisková ani komerčná inštitúcia. Charita má dlhoročné skúsenosti s prácou s ľuďmi ohrozenými chudobou a sociálnym vylúčením i s ďalšími zraniteľnými skupinami, ktorým poskytuje sociálne poradenstvo, rôzne sociálne a zdravotné služby, ako aj potravinovú a materiálnu pomoc. Prepojením práce pastoračných pracovníkov v MRK spolu s ďalšími službami, ktoré charita poskytuje, príde k synergickému efektu a ku komplexnejšiemu riešeniu problémov, ktorým čelia ľudia vo vylúčených komunitách. MPSC postupne od roku 1990 zabezpečujú dlhodobé stabilné a systematické pôsobenie v MRK. Dlhodobé, stabilné a systematické pôsobenie v MRK znamená:

- overenú metodiku práce reflektujúc viac ako 30-ročnú prax - zameranú na integrálny osobnostný rozvoj a aktivizáciu členov MRK cez vnútornú zmenu, ktorej dlhodobým cieľom je čo najviac jednotlivcov schopných postarať sa o seba, svoje rodiny a zapájať sa do života spoločnosti;
- 32 lokalít realizujúcich systematickú prácu s členmi MRK so stabilne sa zvyšujúcim dosahom a dopadom činnosti MPSC v MRK;
- existenciu siete 23 vlastných zariadení vyhradených na prácu s MRK v týchto lokalitách;
- že viac ako 60% zamestnancov projektu boli doposiaľ Rómovia (predpoklad nárastu v rámci NP);
- jedinečnosť činnosti siete MPSC plní funkciu "otvárania dverí" pre ďalšiu prácu profesionálnych intervencií a prevenčných programov, čím tvorí neoddeliteľnú súčasť integrácie a inklúzie cieľovej skupiny.

Rámcové oblasti misijno-pastoračnej práce:

- *Činnosti zamerané na jednotlivcov*
- *Činnosti zamerané na skupiny*
  Činnosti zamerané na komunity

Činnosti zamerané na jednotlivcov

- Distribúcia adresátov k odborníkom

Ak sa pri aktivitách pastoračnej práce identifikuje konkrétny sociálny problém, pastoračný pracovník distribuuje tohto jednotlivca (príp. rodinu) odborníkovi resp. prizve do spolupráce príslušného odborníka (napr. terénny sociálny pracovník, komunitný pracovník, zdravotný asistent, …). Pastoračný pracovník v lokalite, v ktorej vykonáva pastoračnú prácu, spolupracuje s odborníkmi v danej lokalite. Distribúciu členov MRK realizuje pastoračný pracovník na základe individuálneho sprevádzania, podporou aktivizácie a participácie jednotlivca a to nielen na riešení problému, ale na aktívnom odstraňovaní príčin(y).

- *Mentoring a doučovanie*

Mentoring a doučovanie sú zamerané na pomoc deťom a mladým ľuďom z MRK, ktorí majú slabé výsledky v škole. Cieľom doučovania je podporiť ich v dosahovaní lepších školských výsledkov, čo im pomáha získať lepšie šance na vzdelanie a zamestnanie. Doučovanie často prebieha individuálne alebo v malých skupinách, a popri akademických vedomostiach sa venuje aj rozvoju zručností, ako sú sebadisciplína, motivácia a zodpovednosť. Mentoring poskytuje účastníkom osobnú podporu. Pastorační pracovníci vykonávajú činnosti spojené s mentoringom a pomáhajú cieľovej skupine v zlepšovaní školských výsledkov, pričom cieľom tejto činnosti je inklúzia v oblasti vzdelávania - dokončenie základnej školy, strednej školy, motivácia k vyššiemu vzdelaniu.

Cieľovou skupinou sú prioritne žiaci ZŠ a SŠ, v individuálnych prípadoch je mentoring nevyhnutný pri sprevádzaní študentov v príprave na štúdium a samotnom štúdiu na VŠ.

Definovanie vzdelávacích oblastí a nastavenie časového intervalu **doučovaní** je výsostne prispôsobené konkrétnym individuálnym potrebám žiakov a študentov. Okrem základným školských predmetov, kde žiaci a študenti zaostávajú (čítanie, písanie, matematika, atď.) realizujeme aj metódu Feuersteinovho inštrumentálneho uvedomovania na individuálnej aj skupinovej úrovni. Bazálnou potrebou týchto žiakov a študentov z MRK je vytváranie vhodného prostredia a pomôcok pre prípravu na vyučovanie (čisté, bezpečné, tiché, stabilné prostredie bez rušenia inými elementmi, vplyvmi a jednotlivcami; s individuálnym prístupom mentora). Počet účastníkov aktivity sa líši od roka aj lokality, naposledy (marec/apríl 2024) meraný počet v uvedených centrách bol na úrovni vyše 400 pravidelných účastníkov.

Osobná podpora prostredníctvom **mentoringu** sa deje cez personálny vzťah pastoračného pracovníka a mentorovaného (tento vzťah je systematickou súčasťou väčšiny realizovaných aktivít projektu a činnosti MPSC). Najčastejšie sa deje cez osobný rozhovor a sprevádzanie mentorovaného v oblastiach, ktoré pomenúva v tomto rozhovore (na mesačnej báze). Zároveň pastoračný pracovník adresátovi pomáha v zorientovaní sa vo vlastnej realite a napĺňaní svojich základných potrieb, či odstraňovaní prekážok v tomto úsilí, vychádzajúc z potreby členov MRK mať vo svojom živote stabilne prítomnú zrelú osobu.

Meranie dopadu doučovania na učebné výsledky je sledované pravidelnosťou účasti na mentoringu, doučovaní a školskej dochádzke a zlepšovaní učebných výsledkov. Tento nastavený kontrolný mechanizmus využíva aj nadväzujúci štipendijný program podpory rómskych študentov SŠ a VŠ, v rámci ktorého sa vyžadujú potvrdenia o návšteve školy a zapojení žiaci a študenti predkladajú polročné a koncoročné vysvedčenia. Ponuku zapojenia dostáva každý relevantný účastník mentoringu a doučovania.

- *Osobné sprevádzanie*

Individuálne sprevádzanie je kľúčovou aktivitou, ktorá poskytuje účastníkom osobnú podporu. Pastorační pracovníci sprevádzajú mladých z MRK a pomáhajú im otvárať ich osobné problémy a výzvy, pričom kladú dôraz na osobný vzťah. Cieľom je aj postupné budovanie osobného vzťahu člena MRK s pastoračným pracovníkom - so zrelou stabilne prítomnou osobou a tiež pozývanie do spolupráce na činnosti v MPSC.

- *Duchovné sprevádzanie*

Duchovné sprevádzanie zahŕňa pravidelné rozhovory s cieľom motivácie jednotlivca v osobnostnom integrálnom raste. Pomáhame adresátovi v oblasti hľadania zmyslu života v súlade s kresťanskými hodnotami, podporu v preberaní zodpovednosti za svoj život, prehlbovanie sebapoznania a sebaprijatia a osobné dozrievanie vo vzťahoch. Cieľom tejto oblasti je pomôcť jednotlivcom nájsť cestu, ako zlepšiť svoj život nielen na praktickej, ale aj duchovnej úrovni.

- *Príprava, výchova a formácia dobrovoľníkov a misijno-pastoračných pracovníkov*

Táto aktivita bude realizovaná individuálnou formou osobného sprevádzania a ponukou zapojiť sa do činnosti MPSC vo vlastnej komunite, spoločnej reflexii realizovaných aktivít, sprevádzaním pri postupnom preberaní zodpovednosti za konkrétnu činnosť/aktivitu.

Činnosti zamerané na skupiny

- *Realizácia pravidelných formačných stretnutí rovesníckych skupín*

MPSC organizujú pravidelné formačné stretnutia na týždennej a mesačnej báze pre skupiny 5-15 členov MRK v podobnom veku, kde sa pracuje na rozvoji charakteru, osobnostnom raste a duchovnom rozvoji formou skupinových aktivít, morálneho ponaučenia, aktivít na posilňovanie vzťahov v rámci rovesníckej skupiny a prepájanie na ďalšie aktivity MPSC.

Cieľom týchto stretnutí je podporovať rozvoj charakteru, vytvárať hlbšie vzťahy medzi účastníkmi (vrátane pastoračných pracovníkov), prehlbovanie sebapoznania a získavanie seba-hodnoty, čo podporuje proces vnútornej transformácie.

Cieľovou skupinou sú mladí ľudia v MRK, zvlášť dievčatá a chlapci. Diskutujú sa témy ako napríklad zodpovednosť, hodnota vzťahov, životné výzvy, ale aj otázky duchovného rastu, ktoré pomáhajú jednotlivcom lepšie pochopiť ich poslanie v komunite a spoločnosti.

Druhou najčastejšou formou formačných stretnutí sú externe zabezpečované kurzy pre: dobrovoľníkov, rodičov, mladých, manželov.

- *Podpora a rozvoj talentov*

Táto oblasť zahŕňa organizovanie záujmovej činnosti, ktorá je prispôsobená záujmom a potrebám účastníkov ako aj potrebám MPSC a komunity.

Pre deti a mladých je ponuka pre rozvoj talentu vytvorená primárne ako prostriedok k následnej formácii v dobrovoľníctve a službe svojej komunite.

Pre dospelých je ponuka vytvorená cielene pre participáciu na činnosti MPSC a zároveň aj ako prostriedok budovania pracovných zručností (napr. herec, režisér, člen realizačného tímu hudobných a modlitebných stretnutí, kantor v rómskom kostole, asistent trénera, mentor hry na hudobný nástroj, a pod.).

Často sa jedná o krúžky zamerané na hudbu, šport, tanec alebo výtvarné umenie. Cieľom je nielen poskytnúť účastníkom zmysluplné trávenie voľného času, ale aj rozvíjať ich talenty a schopnosti. Záujmové aktivity slúžia aj ako prostriedok na vytváranie vzťahov medzi účastníkmi a pastoračnými pracovníkmi a poskytujú možnosť prirodzene zapojiť duchovné a hodnotové témy do bežného života.

- *Príprava, výchova a následná formácia dobrovoľníkov a misijno-pastoračných pracovníkov*

Misijno-pastorační pracovníci podľa zrelosti adresáta ponúkajú priestor spolupodieľať sa na príprave/realizácii aktivít, participácii na aktivitách. Garanti MPSC pripravujú nových dobrovoľníkov a pracovníkov formou individuálneho sprevádzania a skupinových formačných a vzdelávacích aktivít. Táto oblasť zahŕňa školenia, duchovnú formáciu a praktickú prípravu, aby títo pracovníci mohli efektívne slúžiť v komunite. Formácia sa zameriava na rozvoj odborných zručností, schopnosť pracovať s ľuďmi z MRK a osobnú zrelosť. Cieľom je vychovať dobrovoľníkov a pracovníkov, ktorí budú schopní dlhodobo podporovať komunitu v jej inklúzii do spoločnosti a v rozvoji prostredníctvom aktivít prispievajúcich k desegregácii, vzájomnému učeniu sa a k súdržnosti.

- *Aktivity mimo komunitu (výlet, tábor, kurzy, kultúrne podujatia)*

MPSC organizujú aj aktivity, ktoré sa odohrávajú mimo bežného prostredia komunity. Patria sem výlety, tábory a rôzne kultúrne podujatia cielené na skupiny členov MRK. Tieto aktivity poskytujú účastníkom príležitosť zažiť niečo nové, vyjsť z každodennej rutiny a prehĺbiť svoje vzťahy s ostatnými účastníkmi. Takéto podujatia majú aj duchovný rozmer, pretože často zahŕňajú reflexiu, zamyslenia alebo diskusie o hodnotách, ktoré účastníkom pomáhajú rásť duchovne a emocionálne.

- *Spoločné aktivity minority s majoritou*

V týchto aktivitách ide predovšetkým o búranie vzájomných predsudkov a prepájanie kultúr minority a majority. Takéto aktivity mávajú formu vzdelávania a výletov. Systematickejšie však ciele aktivity dosahujeme v cielených aktivitách ako je spolupráca so školami v oblasti praxe študentov v MPSC a MRK.

Činnosti zamerané na komunitu

- *Oslovovanie a zachytávanie adresátov cez cielené nízkoprahové aktivity*

Aktivity prvého kontaktu s komunitou sa realizujú formou nízkoprahových aktivít. Ide o vyhľadávanie a oslovovanie ľudí do spolupráce, ktoré si nevyžadujú veľké záväzky alebo zodpovednosť od účastníkov. Často sa konajú v prostredí ulice alebo na miestach, kde sa zhromažďujú členovia MRK.

Cieľom je vytvoriť bezpečné prostredie, kde môžu účastníci získať prvé pozitívne skúsenosti s pastoračnými pracovníkmi a ponukou zapojenia sa do ďalších činností MPSC.

Cieľová skupina mladých ľudí v MRK bude oslovovaná ponukou širokej škály športových a voľnočasových aktivít ako sú napríklad: športové doobedie/popoludnie a zápasy, tvorivé dielne, športové a kultúrne podujatia, cielene prepojené s ponukou zapojiť sa do pravidelných aktivít príslušného MPSC.

Cieľová skupina dospelých obyvateľov MRK bude oslovovaná hlavne formou hudobných stretnutí spojených s duchovnou praxou. Tie zvyčajne pozostávajú z hudobného predstavenia gospelových kapiel, z príhovorov ľudí, ktorí prešli osobnou zmenou a tiež vytvorením priestoru pre osobné rozhovory. Zvyčajnou nadväzujúcou aktivitou týchto stretnutí sú návštevy v rodinách/domácnostiach v danej lokalite a vytváranie osobných vzťahov s členmi MRK. Táto aktivita sa v prípade iniciačnej fázy práce v konkrétnej lokalite bude realizovať formou pravidelnej činnosti zameranej na podnietenie záujmu o osobnostný rozvoj a účasť na živote spoločenstva.

- *Púte*

Cieľmi aktivity sú oslovovanie, prvotný kontakt s členmi MRK, nadväzovanie bližšieho vzťahu s členmi komunity a zároveň aktivita slúži ako súčasť formácie už aktívnych členov MPSC.

Ide o účasť komunity (aj z) MRK na organizovaných pútiach s pripraveným kultúrnym a duchovným programom, ktorý zvyčajne zahŕňavystúpenia gospelových skupín, priestor pre reflexiu vlastného života cez osobné svedectvá a príbehy s morálnym ponaučením, účasť na duchovnom programe, budovanie spoločenstva. Organizáciou a realizáciou pútnických aktivít vzniká priestor pre destigmatizáciu, desegregáciu a obojsmerné búranie predsudkov cez vzájomné spoznávanie minority a majority ako rovnocenných aktívnych účastníkov. Programy pútí už svojím obsahom prirodzene vytvárajú atmosféru prijatia každého účastníka púte bez rozdielu.

- *Rómska kultúra ako nástroj nadobúdania sebahodnoty*

Vychádzajúc z rómskej kultúry podporujeme a organizujeme divadelné predstavenia, benefičné koncerty, hudobné festivaly, hudobno-tanečno-divadelné akadémie, muzikály a pod., ako bázu pre zapojenie pravidelných účastníkov do činnosti MPSC a zároveň prezentácie vlastnej kultúry, nadobúdania sebahodnoty. Rovnako slúži na prezentáciu dobrých príkladov z praxe a ponúkanie pozitívnych vzorov rómskej národnosti.

Súčasťou podpory rómskej kultúry ako nástroja nadobúdania sebahodnoty budú aj rôzne aktivity zamerané na rómsku históriu a kultúru vrátane jazyka v spolupráci s profesionálnymi inštitúciami na regionálnej úrovni a s využitím rôznych relevantných nástrojov. Napríklad publikácií voľne dostupných na stránke: https://www.spolu-together-jekhetane.sk/sk a iných.

Príkladom naplánovaných aktivít sú programy pri príležitosti dňa Rómov (8. apríla), spomienky na Rómsky holokaustu (2. augusta), či významné a sviatočné dni v spoločnosti - napr. Deň matiek vyzdvihujúci rolu ženy a matky zvlášť v MRK.

Činnosti NP MPSC budú realizované najmä nasledovnými personálnymi kapacitami: pastoračný pracovník (asistent, pracovník, koordinátor), dobrovoľník, člen misijno-pastoračného tímu.

Pracovná náplň jednotlivých pracovníkov:

1) Pastoračný asistent (8) – zamestnanec užívateľa

Požiadavky na vzdelanie alebo prax: základné vzdelanie, minimálne ročná prax (aj dobrovoľnícka) v práci s MRK.

Pracovná náplň:

- pomoc pri vzdelávaní detí a ich matiek;
- práca v teréne;
- návštevy rodín, duchovné a spoločenské aktivity;
- pomoc pri príprave a realizácií formačných skupinových stretnutí;
- online aktivity, príprava k mediálnym výstupom o realizovaných aktivitách (fotenie, informovanie o aktivitách a pod.);
- aktívna príprava podkladov k administratíve – pre pastoračného koordinátora alebo správcu pastoračného diela;
- environmentálna výchova a propagácia zdravého životného štýlu v duchu encykliky "Laudato si" (čistota okolia, zlepšenie nakladania s komunálnym odpadom, starostlivosť o zdravie, prevencia);
- pomoc pri realizácii športových aktivít a rôznych súťaží;
- hudobné sprevádzanie a hudobná príprava ďalších členov rómskej komunity;
- manuálne práce – pomoc pri správe MPSC;
- vovádzanie do manuálnych činností – obyvateľov z MRK;
- asistencia pri vykonávaní dobrovoľníckej činnosti aktivačných pracovníkov a ďalšie práce podľa pokynov zadávateľa.

2) Pastoračný pracovník (22) – zamestnanec užívateľa

Požiadavky na vzdelanie alebo prax: stredoškolské alebo vysokoškolské vzdelanie (aspoň započaté), alebo minimálne 3-ročná prax (aj dobrovoľnícka) v práci v MRK.

Pracovná náplň:

- poskytovanie pomoci obyvateľom sociálne vylúčených komunít vo forme osobného sprevádzania a poradenstva pri riešení osobných i rodinných problémov;.
- práca v teréne, návštevy rodín, duchovné a spoločenské aktivity, online aktivity;
- príprava a realizácia formačných skupinových stretnutí ;
- vovádzanie do sveta majority, pomocou inkluzívnych (inter-etnických športových, kultúrnych a duchovných) aktivít pre deti, mladých i dospelých;
- realizácia pastoračných aktivít;
- environmentálna výchova a propagácia zdravého životného štýlu v duchu encykliky pápeža Františka Laudato si (čistota okolia, zlepšenie nakladania s komunálnym odpadom, starostlivosť o zdravie, prevencia);
- príprava a realizácia rôznych športových aktivít a súťaží;
- vovádzanie ľudí zo sociálne vylúčených komunít k aktívnej participácii na službe;

- spolupráca s inštitúciami – škola (kontrola dochádzky, sprostredkovanie doučovania, animačná komunikácia s rodičmi), Zdravé komunity, Úrad práce a sociálnych vecí (oddelenie ochrany detí, sociálna kuratela), exekútorské úrady (dohody o splátkovom kalendári), ďalšie NP ako Krok za krokom II. a iné;
- administratívne činnosti vyplývajúce z práce pastoračných pracovníkov, pracovné výkazy, propagácia aktivít, mediálne výstupy;
- činnosti spojené s mentoringom a doučovaním;
- koordinácia dobrovoľníkov a ich dobrovoľníckej činnosti a ďalšie práce podľa pokynov zadávateľa.

3) Pastoračný koordinátor: (15) – zamestnanec užívateľa

Požiadavky na vzdelanie alebo prax: vysokoškolské vzdelanie a minimálne 3-ročná prax (aj dobrovoľnícka) v práci s MRK.

Pracovná náplň:

- poskytovanie pomoci obyvateľom sociálne vylúčených komunít vo forme osobného sprevádzania a poradenstva pri riešení osobných i rodinných problémov;
- vovádzanie do sveta majority, pomocou inkluzívnych (inter-etnických športových, kultúrnych a duchovných) aktivít pre deti, mladých i dospelých;
- spolupráca s inštitúciami – škola (kontrola dochádzky, sprostredkovanie doučovania, animačná komunikácia s rodičmi), zdravotné zariadenia (poradenstvo), úrad práce a sociálnych vecí (oddelenie ochrany detí, sociálna kuratela), exekútorské úrady (dohody o splátkovom kalendári) a iné;
- spolupráca v oblasti hľadania a sprostredkovania zamestnania a ďalšieho vzdelávania (písanie žiadostí, hľadanie kontaktov a pod.);
- administratívne činnosti vyplývajúce z práce pastoračného koordinátora (pracovné výkazy, mediálne výstupy, spracovanie a propagácia informácií o realizovaných aktivitách a o práci vlastnej i pastoračného diela);
- poskytovanie duchovnej služby jednotlivcom i skupinám, slúžiacej k podnieteniu osobnej zodpovednosti za zabezpečenie si svojich základných životných potrieb (oblečenie, živobytie, dôstojné bývanie), ako aj pre (im) zverené osoby;
- koordinačná a manažérska činnosť, organizovanie činností;
- tvorba projektov, vyhľadávanie dotačných výziev;
- formácia pastoračných asistentov a pracovníkov, ako aj dobrovoľníkov;
- vedenie rôznych kurzov vzdelávania a praxe s dospelými a mládežou;
- expertná práca v oblasti systematickej a inštitucionalizovanej práce s obyvateľmi MRK (participácia na tvorbe manuálov, príručiek).

4) *Garant misijno-pastoračnej činnosti v MPSC resp. regióne (1) -* – zamestnanec užívateľa

Základná charakteristika: Garant misijno-pastoračnej práce je kľúčovým pracovníkom, ktorý zabezpečuje efektívne riadenie a rozvoj pastoračnej práce v určenom regióne/lokalite. Cieľom tejto pozície je koordinovať pastoračné aktivity, sledovať plnenie cieľov projektu, metodicky usmerňovať pastoračných pracovníkov, systematizovať metodiky pastoračnej práce, pričom garant poskytuje podporu pre pastoračných pracovníkov prostredníctvom vzdelávania a konzultácií. Táto pozícia si vyžaduje schopnosť strategického plánovania, manažérske zručnosti, odborné vedomosti z oblasti pastorácie a schopnosť práce s komunitami.

Hlavné úlohy a povinnosti:

- Vypracovanie, aktualizácia a implementácia pastoračného plánu príslušného MPSC resp. regiónu. Tento plán musí byť v súlade s celkovými cieľmi projektu a pastoračnej práce v

diecéze. Zahŕňa identifikáciu potrieb komunity, stanovenie priorít a cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť, a návrh konkrétnych krokov na ich naplnenie. V rámci pastoračného plánu garant zabezpečuje priebežné hodnotenie jeho plnenia a robí potrebné úpravy. Spolupráca s odborným garantom metodiky aktivít;

- Monitorovanie napĺňania cieľov projektu. Spolupráca s projektovým manažérom a manažérom pre viditeľnosť, monitorovanie a hodnotenie.
- Riadenie MPSC, vzdelávanie pastoračných pracovníkov práce s komunitou;
- Metodológia školenia pre misijno-pastoračnú prácu a pre osobnostný rozvoj pastoračných pracovníkov s cieľom pripraviť pastoračných pracovníkov na efektívne vedenie pastoračných aktivít, vrátane duchovného vedenia a podpory členov komunity v ich integrálnom osobnom raste;
- Metodológia pre osobnostný rozvoj pastoračných pracovníkov: Okrem technických zručností pastoračných pracovníkov sa garant venuje aj ich osobnostnému rozvoju. Navrhuje programy a aktivity, ktoré napomáhajú rozvoju ich osobného potenciálu, posilňujú ich líderské schopnosti a schopnosť pracovať s ľuďmi. Tento aspekt je neoddeliteľnou súčasťou efektívnej pastorácie, pretože osobnostne a duchovne vyrovnaný pracovník je schopný lepšie reagovať na potreby adresátov;
- Ďalšie úlohy a aktivity: Garant sa aktívne podieľa na ďalších úlohách súvisiacich s pastoračnou prácou, vrátane organizovania duchovných obnov, spolupráce so školami a komunitnými organizáciami, a podpory projektov zameraných na integráciu marginalizovaných skupín do cirkevnej komunity.

Kvalifikačné požiadavky:

- Vysokoškolské vzdelanie v oblasti teológie, sociálnej práce alebo príbuzných odborov;
- Skúsenosti s pastoračnou prácou v MRK a vedením tímov;
- Schopnosť strategického myslenia a plánovania.

5) Odborný garant metodiky aktivít – OGM (2) - zamestnanec žiadateľa

Hlavné úlohy a povinnosti:

Zabezpečuje metodické vedenie, poradenstvo; v spolupráci s odborným garantom MPSC odbornú podporu pre MPSC; metodické usmerňovanie súvisiace s projektovou dokumentáciou; prípravu a vypracovanie riadiacej dokumentácie potrebnej na realizáciu projektu ako napr. interné postupy, manuály, príručky a pod.; vypracovanie čiastkových podkladov pre monitorovacie správy projektu; facilituje komunikáciu s relevantnými inštitúciami a poskytuje súčinnosť ďalším pracovníkom NP (mentori, konzultanti, supervízori, školitelia a i.).

Požiadavky pre pracovnú pozíciu:

- Vysokoškolské vzdelanie 2 stupňa;
- Odbor vzdelania sa nevyžaduje;
- Min. 3 roky praxe v oblasti sociálnej inklúzie.

6) Regionálny koordinátor(2) - zamestnanec žiadateľa

Zabezpečuje spoluprácu medzi prijímateľom a užívateľmi národného projektu v danom regióne, facilituje komunikáciu s relevantnými inštitúciami a poskytuje súčinnosť ďalším pracovníkom v NP (lektori vzdelávacích aktivít, supervízori, odborní konzultanti, riadiaci tím a pod.). Regionálny koordinátor ako zamestnanec ÚV SR/ÚSVRK tiež kontroluje plnenie podmienok stanovených v Zmluve o spolupráci medzi prijímateľom a užívateľmi.

Požiadavky pre pracovnú pozíciu rozvojový regionálny koordinátor (zamestnanca ÚSVRK):

- Vysokoškolské vzdelanie 2 stupňa;
- Odbor vzdelania sa nevyžaduje;
- Min. 3 roky praxe v oblasti sociálnej inklúzie.

7) Odborný mentor – zamestnanec užívateľa:

- Úzko spolupracuje s hlavným odborným garantom a pastoračných pracovníkov v MPSC, poskytuje im podporu pri výkone odborných činností;
- Pripravuje odborné podklady, analýzy, hodnotenia, štatistiky a pod. pre realizáciu odborných aktivít;
- Zabezpečuje pracovné stretnutia, podujatia, sumarizuje pracovné výstupy expertov a pastoračných pracovníkov;
- Spolupracuje na organizačnom a technickom zabezpečení aktivít v MPSC;
- Zabezpečuje spoluprácu s užívateľmi zapojenými do NP ako aj s jednotlivými MPSC;
- Zabezpečuje komplexnú odbornú administráciu NP na úrovni MPSC a poskytuje ďalšiu podporu pri výkone odborných činností - prioritne podľa pokynov hlavného odborného garanta;
- Podpora a poradenstvo v oblasti sieťovania a vyhľadávania pomoci v konkrétnych oblastiach pre nasmerovanie členov MRK na odborníka/špecialistu;
- Vedie koordinačné stretnutia so skupinou k nemu pridelených pastoračných pracovníkov;
- Zúčastňuje sa školení, odborných stretnutí, konferencií a pod.;
- Zodpovedá za zber a správnosť príslušnej dokumentácie spolu s informáciami o členoch MRK;
- Napomáha pastoračným pracovníkom pri príprave dokumentácie o činnosti a aktivitách; v súčinnosti s pastoračnými pracovníkmi predkladá potrebnú dokumentáciu a prehľady;
- Zúčastňuje sa na pracovných poradách.

Požiadavky na vzdelanie a prax: VŠ I. stupňa; dobrovoľnícka prax v oblasti vzdelávania a výchovy výhodou.

8) Odborný asistent- zamestnanec žiadateľa

Pracovná náplň:

- Primárne úzko spolupracuje s hlavným odborným garantom a poskytuje mu podporu pri výkone odborných činností;
- Pripravuje odborné podklady a informácie pre realizáciu odborných aktivít;
- Aktívne participuje na finalizácii odborných výstupov projektu (napr. úpravy a zapracovanie pripomienok, pripravuje podklady pre aktualizáciu odborných informácií na webovom sídle a sociálnych sieťach);
- Zabezpečuje pracovné stretnutia, podujatia, sumarizuje pracovné výstupy expertov a PP
- Spolupracuje na organizačnom a technickom zabezpečení aktivít;
- Zabezpečuje spoluprácu s užívateľmi zapojenými do NP ako aj s jednotlivými MPC;
- Zabezpečuje komplexnú odbornú administráciu NP a poskytuje ďalšiu podporu pri výkone odborných činností - prioritne podľa pokynov hlavného odborného garanta;
- Zastupovanie a prezentácia NP na odborných stretnutiach, konferenciách a v médiách podľa pokynov hlavného odborného garanta.

Požiadavky na vzdelanie a prax: VŠ II. stupňa; min. 2 roky praxe v obdobnej činnosti.

9) Zamestnanci *v rámci mimopracovného pomeru* – vykonávajúci lektorskú činnosť pre zabezpečenie školení pre skvalitňovanie práce s obyvateľmi MRK a expertnú činnosť pre mapovanie, zber dát, evaluáciu, osvetu o MRK, zabezpečujú konzultácie o nastavení, vzdelávaní PP pre skvalitňovanie práce s obyvateľmi MRK.

Riadenie a koordinácia NP

Cieľom je zabezpečiť efektívnu implementáciu projektu prostredníctvom činností riadiaceho tímu so špecifickým dôrazom na rozvoj odbornosti súvisiacich s komplexným výkonom asistenčných tímov.

Riadenie a koordináciu NP zabezpečujú jednotliví členovia tímu (počet pozícií/stručný popis činností/kvalifikačné požiadavky/forma spolupráce:

1. *Projektový manažér – PM (1)* - zodpovedá najmä za implementáciu projektu v súlade so s chválenou ŽoNFP, resp. zmluvou o NFP, s platnými pravidlami finančného riadenia a RIF, platnými právnymi predpismi SR a EK, usmerneniami a pokynmi RO.

2. *Manažér pre viditeľnosť, monitorovanie a hodnotenie (1)* - zabezpečuje viditeľnosť, transparentnosť a komunikáciu; zabezpečuje informovanosť verejnosti a cieľových skupín o realizácii národného projektu v súlade s vecne príslušnou riadiacou dokumentáciou; vykonáva priebežné sledovanie pokroku projektu, evidenciu výsledkov projektu a vypracovanie monitorovacích správ, doplňujúcich monitorovacích údajov a informácií pre SO v rámci riadenia projektu.

3. *Zamestnanci v rámci mimopracovného pomeru* – vykonávajú administratívnu podporu projektu, podklady pre implementáciu projektu v súlade s časovým harmonogramom a rozpočtom projektu, spracovanie prieskumov trhu pre potreby projektu, administratívnu prípravu a kontrolu podkladov k transferom a do ŽoP, monitorovacích správ, zabezpečujú spracovanie podkladov pre účtovníctvo, štátnu pokladnicu, pre personalistiku, mzdovú agendu, vykonáva administratívnu agendu (napr. spracovanie cestovných príkazov) pre potreby projektu, zabezpečuje komunikáciu s účastníkmi aktivít a iné činnosti súvisiace s aktivitami projektu.

4. *Odborní asistenti pre finančnú a administratívnu oblasť* - vykonávajú administratívnu podporu projektu, pripravujú podklady pre implementáciu projektu v súlade s časovým harmonogramom a rozpočtom projektu, spracúvajú prieskumy trhu pre potreby projektu, vykonávajú administratívnu prípravu a kontrolu podkladov k transferom a do ŽoP, monitorovacích správ, zabezpečujú spracovanie podkladov pre účtovníctvo, štátnu pokladnicu, pre personalistiku, mzdovú agendu, vykonávajú administratívnu agendu (napr. spracovanie cestovných príkazov) pre potreby projektu, zabezpečujú komunikáciu s účastníkmi aktivít.

Ľudské zdroje sú najdôležitejšou výkonnostnou zložkou a kľúčovým nástrojom projektu. Ich cielená kontinuálna príprava, osobnostný a profesionálny rozvoj je jedným zo špecifických činností projektu. Na výber ľudských zdrojov sa kladie veľký dôraz od začiatku projektu a počas celého obdobia realizácie.

Projekt bude realizovaný v súlade s horizontálnymi princípmi zameranými na odstraňovanie nerovností a presadzovanie rovnosti žien a mužov, ako aj na boj proti diskriminácii na základe pohlavia, rasy alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie. Okrem Charty základných práv Európskej únie boli pri tvorbe projektu brané do úvahy aj povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenia prístupnosti v súlade s jeho článkom 9, ako horizontálne základné podmienky. Na hlavnej aktivite projektu „Systematické iniciovanie pozitívnej osobnostnej zmeny a podpora aktivizácie členov MRK“ budú mať možnosť sa podieľať všetci zamestnanci žiadateľa, ktorí prejavia záujem o účasť na projekte bez ohľadu na pohlavie, vek alebo akékoľvek iné kritériá, ktoré by mohli ľudí diskriminovať. Taktiež pri výbere

administratívnych a odborných kapacít zapojených do riadenia a realizácie projektu, pri mzdovom ohodnotení ako aj pri všetkých plánovaných činnostiach bude zohľadnený a dodržaný princíp rovnosti mužov a žien a princíp nediskriminácie, aby nedochádzalo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb a aby boli vytvorené podmienky prístupnosti aj pre osoby so zdravotným postihnutím k fyzickému prostrediu, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti.

NP bude realizovaný v súlade s princípmi desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie, v zmysle Metodického výkladu pre efektívne uplatňovanie princípov 3D v programe Slovensko 2021-2027. Realizácia národného projektu nespôsobuje prehĺbenie sociálneho vylúčenia marginalizovaných rómskych komunít a nespôsobuje zhoršenie situácie v oblasti segregácie, getoizácie alebo stigmatizácie rómskej komunity.

Odôvodnenie: V zmysle Metodického usmernenia RO č. 9 "Metodického usmernenie k príprave výzvy" je súlad s princípmi 3D v prípade výziev na prípravu a predloženie národných projektov zabezpečovaný v rámci schvaľovania zámerov národných projektov komisiou pri MV, ktorej členom je zástupca ÚSVRK.

9. Predpokladaný časový rámec

Predpokladaný dátum vyhlásenia výzvy vo formáte mesiac/rok	12/2024
Predpokladaná doba realizácie NP v mesiacoch	32

Termíny v tabuľke nie sú záväzné.

10. Finančný rámec[24]

a) žiadateľa

Fond	Európsky sociálny fond plus	
Celkové oprávnené výdavky NP podľa kategórie regiónu[25] (v EUR)	menej rozvinutý región	5 293 971,26
	Vyberte položku.	
Zdroj EÚ podľa kategórie regiónu[26] (v EUR)	menej rozvinutý región	4 499 875,57
	Vyberte položku.	
Zdroj ŠR podľa kategórie regiónu[27] (v EUR)	menej rozvinutý región	**794 095,69**
	Vyberte položku.	
Vlastné zdroje prijímateľa[28] podľa kategórie regiónu[29] (v EUR)	neaplikuje sa	
	Vyberte položku.	
Miera spolufinancovania (v %)	Zdroj EÚ	85
	Štátny rozpočet SR	15
	Prijímateľ	0
Uplatňovanie špecifického pravidla financovania[30] (ak relevantné)		
Zdroj pro-rata (v %)	neaplikuje sa	
	Vyberte položku.	
V prípade uplatňovania systému pro-rata uveďte spôsob jeho stanovenia (pomer	n/a	

[24] Finančný rámec je potrebné uvádzať za celý NP spolu a v prípade financovania NP z viacerých priorít/špecifických cieľov, aj v rozdelení podľa špecifických cieľov.
[25] V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.
[26] V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.
[27] V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.
[28] Uveďte v súlade so Stratégiou financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027
[29] V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.
[30] Uveďte konkrétne číslo tabuľky a jej názvu podľa Stratégie financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027.

medzi VRR a MRR), ktorý sa uplatňuje v prípade realizácie operácií s prínosom pre oba kategórie regiónov, vrátane názvu dokumentu v akom bol stanovený.	

b) partnera (ak relevantné)

Fond	Vyberte položku.	
Celkové oprávnené výdavky NP podľa kategórie regiónu[31] (v EUR)	Vyberte položku.	
	Vyberte položku.	
Zdroj EÚ podľa kategórie regiónu[32] (v EUR)	Vyberte položku.	
	Vyberte položku.	
Zdroj ŠR podľa kategórie regiónu[33] (v EUR)	Vyberte položku.	
	Vyberte položku.	
Vlastné zdroje partnera[34] podľa kategórie regiónu[35] (v EUR)	Vyberte položku.	
	Vyberte položku.	
Miera spolufinancovania (v %)	Zdroj EÚ	
	Štátny rozpočet SR	
	Partner	
Zdroj pro-rata (v %)	Vyberte položku.	
	Vyberte položku.	
V prípade uplatňovania systému pro-rata uveďte spôsob jeho stanovenia (pomer medzi VRR a MRR), ktorý sa uplatňuje v prípade realizácie operácií s prínosom pre oba kategórie regiónov, vrátane názvu dokumentu v akom bol stanovený.		

11.Rozpočet

V tejto časti uveďte, ako bol pripravovaný indikatívny rozpočet a ako spĺňa kritérium „hodnota za peniaze“, t. j. akým spôsobom bola odhadnutá cena za každú položku, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami, nezávislý znalecký posudok. V prípade, ak príprave projektu predchádza vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej výsledkom je, okrem iného aj určenie výšky alokácie, je potrebné uviesť túto štúdiu ako zdroj určenia výšky finančných prostriedkov. Skupiny výdavkov doplňte v súlade s Príručkou k oprávnenosti výdavkov v platnom znení. V prípade infraštruktúrnych projektov, ako aj projektov súvisiacich s obnovou mobilných prostriedkov, sa do ukončenia verejného obstarávania uvádzajú položky rozpočtu len do úrovne aktivít.

Uveďte, či bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov a ak áno, ktorá forma. V prípade využitia paušálnej sadzby, ktorej výška je stanovená v nariadení, sa spôsob stanovenia sadzby nepožaduje.

V prípade, že žiadateľ/partner poskytuje finančný príspevok užívateľovi, identifikujte v tabuľke nižšie, o ktoré skupiny výdavkov ide.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie

Predpokladané finančné prostriedky na aktivity NP	Celkové oprávnené výdavky (v EUR)	Plánované vecné vymedzenie
Hlavné aktivity		

[31] V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.
[32] V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.
[33] V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.
[34] Uveďte v súlade so Stratégiou financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027
[35] V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

Aktivita 1		

352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám	2 875 428,48	Patria sem priame náklady na zamestnancov - personálne výdavky pre zamestnancov subjektu zapojeného do národného projektu. Pre skupinu výdavkov „Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám“ (352) bol indikatívny rozpočet pripravený v nadväznosti na aplikačnú prax pri výkone obdobne pracovnej činnosti v súčasnosti vykonávanej a na základe aktuálnych miezd zamestnancov užívateľov implementovaných národných projektov ÚSVRK s rovnakými kvalifikačnými podmienkami a obdobnou pracovnou náplňou, avizovanej valorizácie v zmysle Zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, Zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, pričom CCP je súčet hrubej mzdy zamestnanca a povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 36,20 % z hrubej mzdy zamestnanca a má byť súlade so mzdovou politikou zamestnávateľa. Pri stanovení miezd na jednotlivé pracovné pozície bola zároveň zohľadňovaná predpokladaná pracovná náplň a požadované kvalifikačné predpoklady tak, aby spĺňali princípy, ktoré na jednotlivé platové tarify stanovujú dotknuté zákony (zákon č. 553/2003 Z. z. a zákon č. 55/2017 Z. z.). Limit celkovej ceny práce bude pomerne upravený na základe mesačného fondu pracovného času ustanoveného v pracovnej zmluve. <u>Detailnejšie informácie k výpočtu priamych nákladov na zamestnancov:</u> Mzdové náklady na **1 odborného garanta (OG)** na obdobie 30 mesiacov na TPP. Výpočet: celková cena práce vrátane povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 36,20 % z hrubej mzdy zamestnanca. OG 1 x 30 mesiacov x v priemere 3 510,10 € = 105 303,13 eur. Cena práce bola stanovená v zmysle zákona č. 553/2003 Z.z., platová trieda 11, platový stupeň 1 vrátane osobného príplatku zamestnanca. Mzdové náklady na **1 odborného asistenta (OA)** na obdobie 30 mesiacov na TPP. Výpočet: celková cena práce vrátane povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 36,20 %. OA 1 x 30 mesiacov x v priemere 2 828,70 € = 84 861,05 eur. Cena práce bola stanovená v zmysle zákona č. 553/2003 Z.z., platová trieda 9, platový stupeň 1 vrátane osobného príplatku zamestnanca. Mzdové náklady na **4 odborných mentorov (OM)** na obdobie 30 mesiacov na TPP.

		Výpočet: celková cena práce vrátane povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 36,20 %. OM 4 x 30 mesiacov x v priemere 2 339,83 € = 280 779,34 eur. Cena práce bola stanovená v zmysle zákona č. 553/2003 Z.z., platová trieda 7, platový stupeň 1 vrátane osobného príplatku zamestnanca. Mzdové náklady na **8 pastoračných asistentov (PA)** na obdobie 30 mesiacov na TPP. Výpočet: celková cena práce vrátane povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 36,20 %. PA 8 x 30 mesiacov x v priemere 1 473,41 € = 353 618,94 eur. Cena práce bola stanovená v zmysle zákona č. 553/2003 Z.z., platová trieda 2, platový stupeň 1 vrátane osobného príplatku zamestnanca. Mzdové náklady na **22 pastoračných pracovníkov (PP)** na obdobie 30 mesiacov na TPP. Výpočet: celková cena práce vrátane povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 36,20 %. PP 22 x 30 mesiacov x v priemere 1 737,93 € = 1 147 031,42 eur. Cena práce bola stanovená v zmysle zákona č. 553/2003 Z.z., platová trieda 5, platový stupeň 1 vrátane osobného príplatku zamestnanca. Mzdové náklady na **15 pastoračných koordinátorov (PK)** na obdobie 30 mesiacov na TPP. Výpočet: celková cena práce vrátane povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 36,20 %. PK 15 x 30 mesiacov x v priemere 2 008,52 € = 903 834,60 eur. Cena práce bola stanovená v zmysle zákona č. 553/2003 Z.z., platová trieda 7, platový stupeň 1 vrátane osobného príplatku zamestnanca.

521 - Mzdové výdavky	905 979,56	Patria sem priame náklady na zamestnancov - mzdy, platy, odmeny, osobné príplatky povinné odvody za zamestnávateľa ako aj povinné sociálne náklady pre zamestnancov ÚSVRK, ktorí realizujú hlavné aktivity projektu. Pre skupinu mzdových výdavkov (521) bol rozpočet pripravený na základe výdavkov uplatňovaných v iných národných projektoch, pričom mzdové náklady zamestnancov boli stanovené v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 55/2017 Z. z.“), v súlade s internými predpismi a smernicami Úradu vlády SR, ako aj ostatnými záväznými dokumentmi a právnymi predpismi, usmerneniami a dohodami pre programové obdobie 2021-2027, platnou príručkou k oprávnenosti výdavkov pre žiadateľa/prijímateľa, metodickými pokynmi CKO a ich výnimkami. Zároveň indikatívne mzdové náklady zahŕňajú avizovanú valorizáciu nominálnej mzdy (1 % ročne). Mzdy na jednotlivých štátnozamestnaneckých miestach sú stanovené podľa miezd v súčasnosti obsadených štátnozamestnaneckých miest. Platová tarifa bude prepočítavaná na základe Nariadenia vlády SR a uplatnená do tejto maximálnej výšky. Ďalej do tejto triedy výdavkov sú zahrnuté aj dohody o výkone prác mimo pracovného pomeru pracovníkov participujúcich na hlavných aktivitách projektu vrátane povinných odvodov za zamestnávateľa (lektori a experti). Odhadnutá suma je stanovená na základe hodinovej sadzby v rámci už implementovaných národných projektov ÚSVRK na predmetnej pozícii a zároveň je v súlade s výškou hodinovej odmeny pri dohodách o vykonaní práce a dohodách o pracovnej činnosti stanovenej v Pokyne generálneho tajomníka služobného úradu Úradu vlády Slovenskej republiky o dohodách o prácach uzatváraných mimo pracovného pomeru. <u>Detailnejšie informácie k výpočtu priamych nákladov na zamestnancov:</u> Mzdové náklady na **3 regionálnych koordinátorov (RK)** na obdobie 30 mesiacov na TPP. Výpočet: celková cena práce vrátane povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 35,95 %. RK 3 x 30 mesiacov x v priemere 3 510,24 € = 315 921,16 eur. Cena práce bola stanovená v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z., platová trieda 8 vrátane osobného príplatku zamestnanca. Mzdové náklady na **2 odborných garantov metodiky aktivít (OGMA)** na obdobie 32 mesiacov na TPP. Výpočet: celková cena práce vrátane povinných odvodov zamestnávateľa vo výške 35,95 %. OGMA 2 x 32 mesiacov x v priemere 3 414,82 € = 218 548,20 eur.

		Cena práce bola stanovená v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z., platová trieda 8 vrátane osobného príplatku zamestnanca. **Lektorská činnosť** pre zabezpečenie školenia pre skvalitňovanie práce s obyvateľmi MRK (30 dní školení po 2 lektori, 8h príprava + 8h realizácia) - 960 hodín á 32,69 eur = 31 382,40 eur. **Expertná činnosť** pre mapovanie, zber dát, evaluácia, osveta o MRK, konzultácie o nastavení, vzdelávanie PP pre skvalitňovanie práce s obyvateľmi MRK (cca 4 experti na 30 mesiacov po 37 h mesačne) - 4 440 hodín á 40,86 eur = 181 418,40 eur. **Odmeny** ako súčasť zložky mzdy štátnych zamestnancov žiadateľa: výška priznanej mesačnej odmeny je oprávnená maximálne do výšky 30 % súčtu funkčných platov/miezd uvedených v platových dekrétoch (bez odmien) za predchádzajúcich 6 mesiacov (vrátane mesiaca, keď je odmena priznaná) za kalendárny rok príslušného štátneho zamestnanca, pričom kumulovaná výška priznaných odmien za kalendárny rok je oprávnená maximálne do výšky 30 % súčtu funkčných platov/miezd uvedených v platových dekrétoch (bez odmien) za kalendárny rok príslušného štátneho zamestnanca.
Aktivita 2	na	
skupina výdavkov	na	
skupina výdavkov	na	
Hlavné aktivity spolu	3 781 408,04	
Podporné aktivity		

956 - Paušálna sadzba na pokrytie zostávajúcich oprávnených výdavkov projektu podľa článku 56 NSU	1 512 563,22	Paušálna sadzba podľa článku 56 NSU sa uplatňuje vo výške 40 % oprávnených priamych nákladov. Patria sem: 1. mzdy a odmeny zamestnancov ÚSVRK zabezpečujúcich riadenie projektu viditeľnosť, transparentnosť, komunikáciu, monitorovanie a hodnotenie 2. mzdové výdavky zamestnancov mimopracovného pomeru, Nižšie uvedené položky boli odhadnuté na základe analýzy výdavkov spojených s implementáciou predchádzajúcich národných projektov, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami a pod. 1. náklady spojené s prácou a aktivitami zamestnancov NP 2. spotreba pohonných hmôt, 3. cestovné náhrady zamestnancov 4. stravovanie zamestnancov 5. ostatné služby, 6. v rámci triedy sa zaraďujú aj hnuteľné veci s dobou použiteľnosti najviac jeden rok bez ohľadu na obstarávaciu cenu. V danej triede sa vykazuje aj hmotný majetok[1], ktorý nie je definovaný ako dlhodobý hmotný majetok. Ide o: • výpočtová technika súvisiaca s plnením cieľa projektu, • materiál (napr. kancelársky, spotrebný materiál), • interiérové vybavenie súvisiace s plnením cieľa projektu 7. viditeľnosť, transparentnosť, komunikácia a vzdelávanie 8. nájom vybavenia a priestorov, využívaného pre účely projektu 9. náklady na školenia a konferencie, 10. náklady na koordinačné stretnutia riadiaceho výkonného tímu národného projektu, 11. iné výdavky súvisiace s projektom
skupina výdavkov		
Podporné aktivity SPOLU	1 512 563,22	
CELKOM	5 293 971,26	

V prípade zvýšenia celkových oprávnených výdavkov NP (po jeho schválení komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027) o viac ako 15 % (a nejde o prípad, kedy je určenie alokácie výsledkom realizovanej štúdie uskutočniteľnosti), riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán predloží pred vyhlásením výzvy na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 upravený zámer NP.

Ostatné zmeny v rozpočte projektu (napr. doplnenie novej skupiny výdavkov, vypustenie skupiny výdavkov, zvýšenie alebo zníženie výšky oprávnených výdavkov v rámci skupín výdavkov a pod.) nie je potrebné predkladať na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027.

12.Ďalšie informácie o národnom projekte

Definuje riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán, ak je to relevantné, v nadväznosti na zameranie projektu (napr. v prípade IT projektov odkaz na dokumentáciu projektu dostupnú v Metainformačnom systéme Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky https://metais.vicepremier.gov.sk/).

Kapacita užívateľa (ak to je relevantné):